

Jaarverslag SCCM 2019

R200422 versie 29 mei 2020

Vastgesteld door het bestuur op 29 mei 2020

SCCM
Kettingstraat 2, Den Haag
Postbus 13507
2501 EM DEN HAAG
Telefoon: 070-3623981
E-mail: info@sccm.nl
Website: www.sccm.nl

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Stand van zaken beleidsmatig
- 3 Stand van zaken kwantitatief
- 4 Activiteiten in 2019
- 5 Ontwikkelingen en beleid 2020

Bijlagen

- Overzicht samenstelling bestuur en CCvD's.
- Overzicht certificatie-instellingen waarmee SCCM een overeenkomst heeft.
- Overzicht bedrijven geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening.

SCCM - Platform voor certificatie van managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken

SCCM werkt samen met het bedrijfsleven, overheden, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden aan een eenduidig en gewaardeerd certificaat voor ISO 14001 (milieu), EMAS (milieu), ISO 50001 (energie) en ISO 45001/OHSAS 18001 (gezond en veilig werken). SCCM stelt daarvoor onder andere de certificatieschema's op. Alle activiteiten van SCCM zijn gericht op het gebruik van managementsystemen om de prestaties van bedrijven en organisaties te verbeteren, risico's te beperken en de relatie met klanten en overheden te versterken. Met een (gecertificeerd) managementsysteem leggen organisaties een goede basis voor duurzaam ondernemen.

Www.sccm.nl is het centrale informatiepunt. Naast overzichten van gecertificeerde organisaties en aangesloten certificatie-instellingen biedt de website hulpmiddelen en tips voor het invoeren van een managementsysteem.

1 Inleiding

Het jaarverslag 2019 is het vierentwintigste jaarverslag van SCCM. Dit jaarverslag geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen in 2019 en de plannen voor 2020.

Naast dit door het bestuur opgestelde jaarverslag is er een jaarrekening over 2019. Deze is opgesteld door het accountantskantoor Mazars. In dit jaarverslag wordt alleen een korte omschrijving van de financiële situatie gegeven.

2 Stand van zaken in hoofdlijnen

Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken met betrekking tot de belangrijkste ontwikkelingen in het algemeen en de uitvoering van het laatste beleidsplan.

In 2019 hebben de laatste organisaties de overgang naar de ISO 14001:2015-norm afgerond. Nadat de transitieperiode in september 2018 was geëindigd, was er nog een relatief grote groep organisaties welke nog openstaande afwijkingen hadden. Deze moesten binnen een half jaar zijn afgesloten, eind maart 2019 kon de definitieve balans worden opgemaakt en was de conclusie dat zo goed als alle organisaties de overstap naar de nieuwe norm hebben gemaakt. Verder was een lichte toename van het aantal certificaten te zien. In het laatste kwartaal van 2019 is een onderzoek gestart om de ervaringen met de nieuwe norm te inventariseren.

De bekendheid met het door SCCM ontwikkelde certificaat 'CO₂-reductiemanagement met ISO-14001' is in 2019 toegenomen. Steeds meer ISO 14001-organisaties worden er zich van bewust dat de MJA-convenanten aflopen en zien de mogelijkheid om dit certificaat te gebruiken voor het voldoen aan de EED-verplichting om een energie-audit op te stellen.

Het grootste deel van de OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties is ook ISO 14001-gecertificeerd. Een aanzienlijk aantal organisaties heeft in 2019, na de afronding van de transitie naar de ISO 14001:2015, ook de transitie van OHSAS 18001 naar ISO 45001 opgepakt. Organisaties hebben tot 12 maart 2021 om de overstap te maken (deze is inmiddels in verband met coronacrisis verlengd tot 30 september 2021).

Eind 2018 is de Vereniging van Schemabeheerders (VvS) opgericht. SCCM is een van de medeoprichters van deze vereniging. Voorwaarde voor het lidmaatschap is dat een schemabeheerder zich conformeert aan de NTA 8813-norm. Hierin zijn eisen voor de ontwikkeling en het beheer van conformiteitsschema's vastgelegd. Een schemabeheerder dient zich eens in de twee jaar door een onafhankelijke externe beoordelaar te laten toetsen op het voldoen aan deze norm. SCCM heeft zich in 2019 voorbereid op het voldoen aan NTA 8813. In de eerste helft van 2020 zal deze beoordeling plaatsvinden.

Het jaar 2019 is het vierde jaar in de uitvoering van het beleidsplan 2016-2020. Onderstaand een toelichting van de stand van zaken voor de belangrijkste beleidslijnen uit dit plan.

Waardering managementsysteemcertificatie door toezichthouders

Een belangrijke doelstelling van SCCM is dat gecertificeerde managementsystemen een zodanige kwaliteit hebben dat daar bij vergunningverlening en/of toezicht van de overheid gebruik van kan worden gemaakt. Dit zou voor zowel overheid als bedrijf voordelen moeten bieden.

Voor de verschillende terreinen waarop SCCM actief is, verschilt het beleid van de overheid met betrekking tot gecertificeerde managementsystemen.

ISO 14001

ISO 14001 heeft vooral relevantie voor toezicht op eisen uit de Wet milieubeheer, het Activiteitenbesluit, de Waterwet en direct werkende EU-regelgeving op het terrein van milieu. De omgevingsdiensten zijn veelal belast met de uitvoering van het toezicht op deze wet- en regelgeving.

De activiteiten van SCCM zijn erop gericht dat het ISO 14001-gecertificeerd milieumanagement-systeem van organisaties zo is ingericht dat:

- er een compleet overzicht is van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de concrete eisen die hier uit volgen voor de betreffende organisatie;
- de organisatie zichzelf beoordeelt op het voldoen aan wet- en regelgeving en een actueel inzicht heeft in de compliancestatus;
- certificatie-instellingen de werking van het systeem om de compliance te borgen beoordelen en in het auditrapport de bevindingen vastleggen.

De aanwezigheid van een gecertificeerd milieumanagementsysteem betekent dat er veel informatie beschikbaar is welke bij het toezicht kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld een register van alle milieuaspecten met risico's en kansen; overzicht van alle wettelijke eisen en het in compliance zijn met deze eisen. Daarnaast is er het auditrapport van de certificatie-instelling. Door bij het toezicht gebruik te maken van deze informatie kan snel een goed inzicht in de stand van zaken bij de betreffende organisatie worden verkregen. Het toezicht kan daarmee efficiënt verlopen en extra diepgang krijgen.

In het onderzoek dat in het laatste kwartaal van 2019 is uitgevoerd is aan gecertificeerde organisaties gevraagd in hoeverre toezichthouders ook daadwerkelijk gebruik maken van de beschikbare informatie. In het verleden bleek dat maar beperkt het geval te zijn. De beperkte kennis over managementsystemen is daarbij vaak een belemmering. Ook komt daar in 2020 informatie over uit het onderzoek.

SCCM heeft in 2019 afspraken met een van de omgevingsdiensten gemaakt om een kennissessie te organiseren voor vergunningverleners en toezichthouders over ISO 14001. Dit zou in 2020 plaatsvinden maar is door de coronacrisis uitgesteld. De ambitie om kennis over te dragen blijft in 2020 van kracht.

ISO 50001/CO₂-reductiemanagement met ISO 14001

Organisaties kunnen het ISO 50001 en het door SCCM ontwikkelde certificaat 'CO₂-reductiemanagement met ISO 14001' gebruiken om te voldoen aan de plicht om een zogenaamde energieaudit uit te voeren. Deze verplichting komt voort uit de Europese Energie Efficiency Directive (EED) en heeft betrekking op organisaties die voldoen aan bepaalde criteria (gebaseerd op aantal werknemers en omzet).

Voor het certificaat CO₂-reductie met ISO 14001 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2018 een zogenaamde factsheet uitgebracht waarin is vastgelegd dat met dit certificaat wordt voldaan aan de eisen die de EED stelt aan een energieaudit.

In 2019 is gewerkt aan de bekendheid van het schema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001, dit heeft geresulteerd in een groeiende belangstelling.

ISO 45001/OHSAS 18001 - Gezond en veilig werken

In 2013 heeft Inspectie SZW het beleid ingevoerd dat bij de bepaling van inspectiefrequenties gebruik wordt gemaakt van de aanwezigheid van een OHSAS 18001- of ISO 45001-certificaat. De inspectiefrequentie werd bij de aanwezigheid van een certificaat verlaagd. Uitzondering hierop vormden organisaties waar incidenten plaatsvonden en organisaties waarop het BRZO van toepassing was. Dit beleid is losgelaten. Een belangrijke overweging daarbij was dat een ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat volgens Inspectie SZW geen garantie biedt voor de naleving van wettelijke eisen.

Hoge kwaliteit van gecertificeerde managementsystemen

De kwaliteit van het gecertificeerde managementsysteem staat centraal in de activiteiten van SCCM. Alleen bij een kwalitatief goed managementsysteem zal een gecertificeerde organisatie ook de beoogde toegevoegde waarde ervaren. Partijen die belang hechten aan het certificaat (waaronder de toezichthouders) gaan ook uit van deze kwaliteit.

SCCM biedt veel hulpmiddelen en informatie die organisaties kunnen gebruiken om een goed managementsysteem op te zetten en/of steeds te verbeteren. In 2019 zijn weer verschillende nieuwe informatiebladen gepubliceerd en gratis webinars verzorgd. Waarbij in het verleden incidenteel webinars werden ingezet is vanaf 2019 gewerkt aan een programma waarbij er regelmatig webinars over verschillende onderwerpen worden aangeboden.

De kwaliteit van gecertificeerde managementsystemen zal zich uiteindelijk moeten vertalen in betere prestaties. Bij ISO 14001-certificatie gaat het dan om de milieuprestaties. Door SCCM is de milieuprestatiemeting ontwikkeld, een instrument dat organisaties kunnen gebruiken om een beter inzicht te krijgen in de verschillende invalshoeken die samen de milieuprestatie bepalen. In 2019 is dit instrument geïntroduceerd.

Certificatie met toegevoegde waarde

Om ervoor te zorgen dat gecertificeerde organisaties ook gecertificeerd willen blijven is van belang dat het certificatieproces ook toegevoegde waarde levert. In 2019 zijn de gecertificeerde organisaties uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen waarmee inzicht wordt gekregen in de toegevoegde waarde van ISO 14001-certificatie. Onderzoek in 2013 wees uit dat een belangrijke toegevoegde waarde van certificatie is: het 'scherp houden' van de organisatie. Hiervoor is het nodig dat auditors beschikken over actuele kennis. In 2020 worden de resultaten van het onderzoek gerapporteerd en kan een vergelijking worden gemaakt met de resultaten uit 2013.

De activiteiten van SCCM zijn erop gericht om certificatie-instellingen te ondersteunen bij het actueel houden van kennis van auditors:

- Jaarlijks worden zogenaamde auditordagen georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten worden onder andere sprekers uitgenodigd om een bepaald thema toe te lichten (zie hoofdstuk 4).
- Samenvattingen van de belangrijkste wet- en regelgeving worden gepubliceerd op mijn.sccm.nl en halfjaarlijks wordt een overzicht van wijzigingen in wet- en regelgeving uitgebracht.
- De eerder genoemde webinars kunnen ook door auditors worden gebruikt om kennis op te doen.

Toepassing van SCCM-certificatieschema's in NL

SCCM streeft naar een zo breed mogelijke toepassing van de SCCM-certificatieschema's in Nederland. Om die reden wordt certificatie-instellingen de mogelijkheid geboden om de certificatieschema's van SCCM onder buitenlandse accreditatie toe te passen. Twee certificatie-instellingen hebben een overeenkomst met SCCM voor het gebruik van certificatieschema's onder buitenlandse accreditatie. Voor de uitvoering hiervan is de medewerking van de buitenlandse accreditatie-instellingen vereist. In 2019 zijn door UKAS (accreditatie-instelling in het Verenigd Koninkrijk) de SCCM-schema's voor ISO 14001, ISO 45001 en OHSAS 18001 geaccepteerd en bij een van de CI's in de accreditatie-scope opgenomen.

3 Stand van zaken kwantitatief

In dit hoofdstuk wordt een kwantitatief overzicht gegeven in de ontwikkeling van ISO 14001-, ISO 50001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificatie en de EMAS-registratie in Nederland.

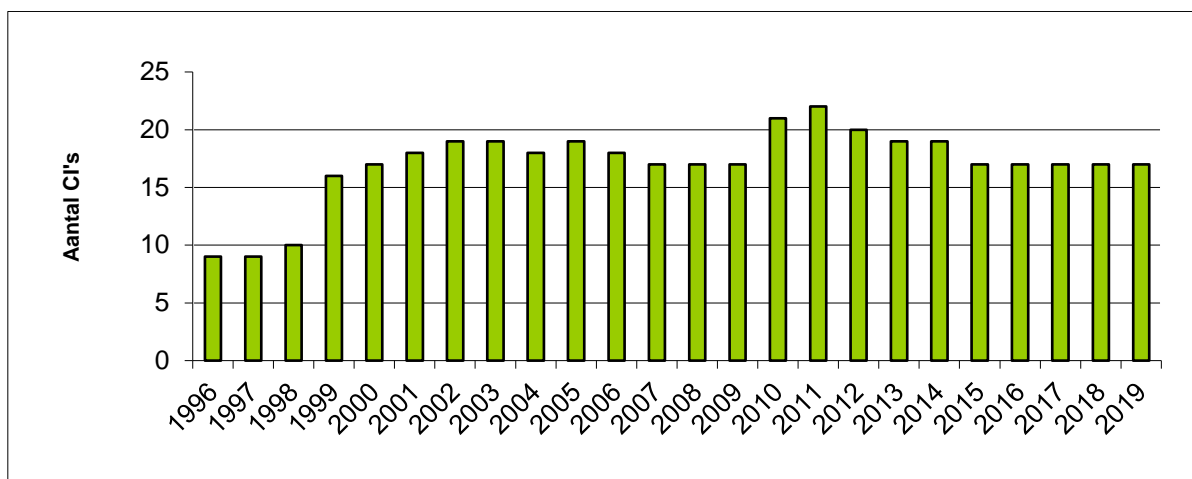
Certificatie-instellingen aangesloten voor ISO 14001

In 2019 is het aantal aangesloten certificatie-instellingen (CI's) voor ISO 14001 niet gewijzigd (17 aangesloten CI's). Deze CI's zijn erkend door de Raad voor Accreditatie (RvA) en hebben een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema van SCCM. Er zijn geen certificatie-instellingen in procedure bij de RvA voor een nieuwe accreditatie.

Er zijn twee certificatie-instellingen die naast de RvA-accreditatie het ISO 14001-certificatieschema van SCCM aanbieden onder buitenlandse accreditatie (UKAS).

In figuur 1 is de ontwikkeling van het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 weergegeven. Sinds 2011 is het aantal aangesloten certificatie-instellingen licht gedaald. De daling houdt verband met fusies en/of overnames van certificatie-instellingen en met het stoppen met systeemcertificatie. Dit laatste betreft certificatie-instellingen die maar een beperkt aantal certificaten hadden verstrekt.

Figuur 1: Ontwikkeling aantal bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 (1996-2019)

Er zijn sinds 2018 geen certificatie-instellingen meer die een accreditatie hebben van de RvA voor de uitvoering van EMAS-verificaties. Organisaties die in Nederland een EMAS-registratie willen verkrijgen kunnen zich laten verifiëren door een verificateur die is geaccrediteerd in een andere lidstaat. Vooraf dient de verificatie te worden gemeld bij de RvA, dit dient tijdig te gebeuren zodat de RvA kan besluiten de verificatie bij te wonen.

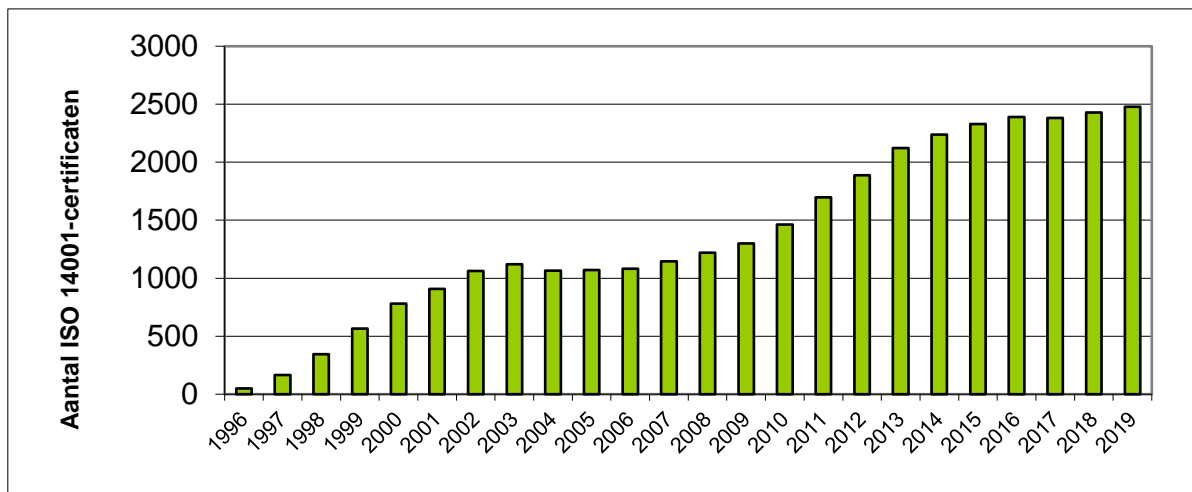
In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema.

ISO 14001-gecertificeerde organisaties in Nederland

Eind 2019 stonden in totaal 2.540 organisaties bij SCCM geregistreerd met een ISO 14001-certificaat (waarvan 2.477 in Nederland). Eind 2018 waren dit 2.498 organisaties (waarvan 2.428 in Nederland). In figuur 2 is de ontwikkeling van het aantal organisaties met een ISO 14001-gecertificeerd milieumanagementsysteem in Nederland weergegeven.

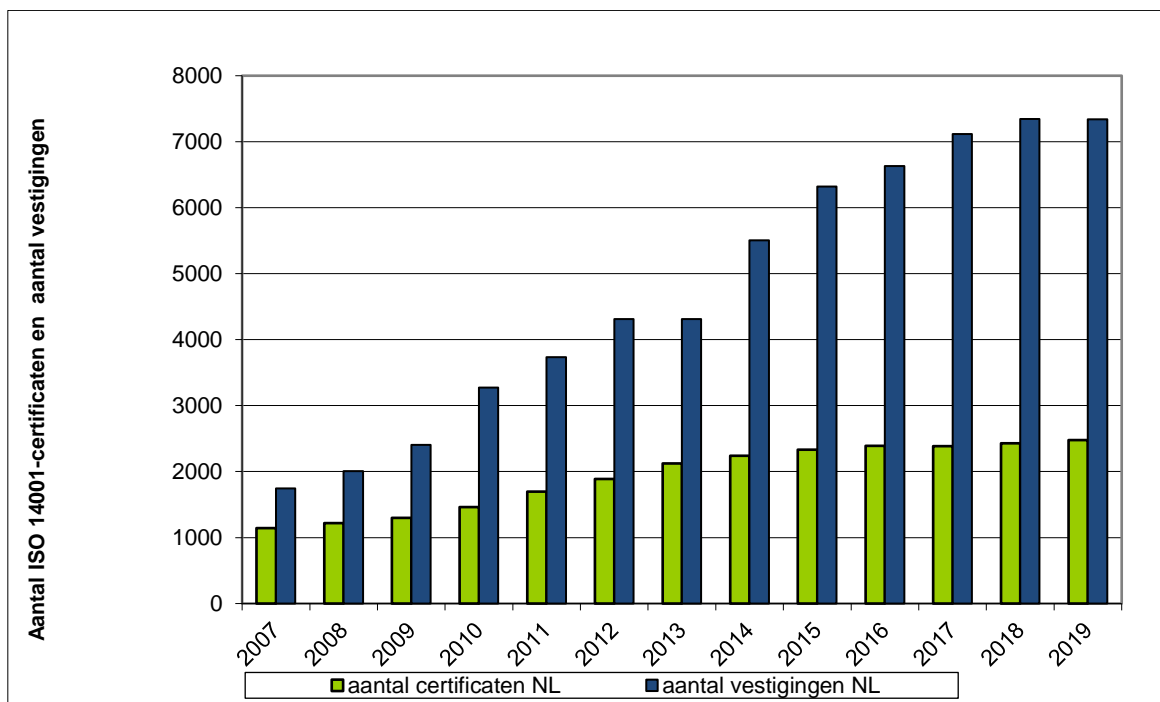
Op de internetsite van SCCM staan alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. Selecties van de gecertificeerde bedrijven kunnen worden gemaakt naar bijvoorbeeld bedrijfstak.

Figuur 2: Aantal organisaties in Nederland met een gecertificeerd milieumanagementsysteem volgens ISO 14001 op 31 december

Naast de ontwikkeling van het aantal verstrekte certificaten is het aantal vestigingen dat onder deze certificaten valt interessant om te volgen. Een organisatie kan er namelijk voor kiezen om bedrijfsonderdelen of vestigingen onder één (concern)certificaat onder te brengen. In figuur 3 is de ontwikkeling van zowel het aantal certificaten als vestigingen met een ISO 14001-certificaat te zien.

Figuur 3: Aantal certificaten en aantal vestigingen van organisaties in Nederland met een gecertificeerd milieumanagementsysteem volgens ISO 14001 op 31 december

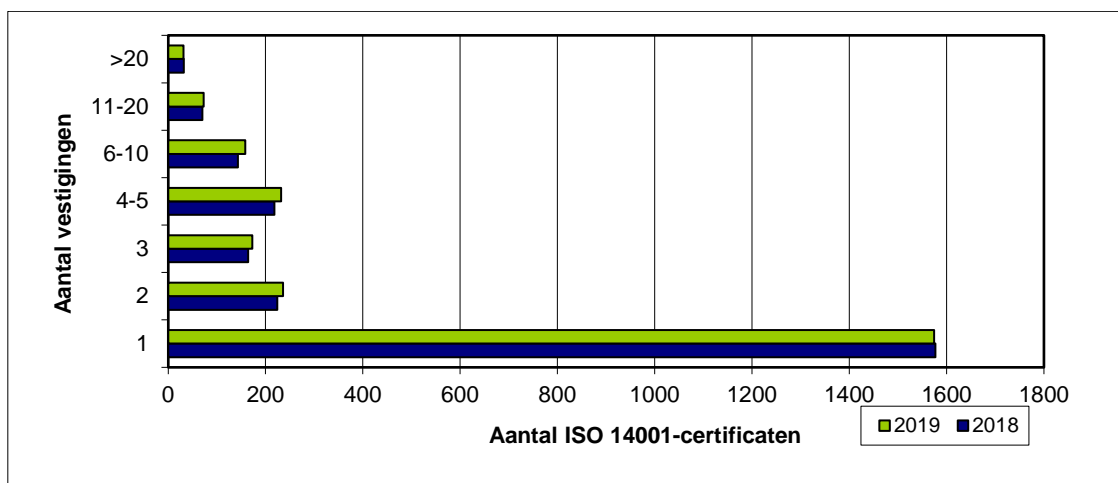

In de periode 2007 - 2015 is er een gestage groei te zien van zowel het aantal ISO 14001-certificaten als het aantal vestigingen dat onder deze certificaten valt. In de periode 2015-2018 valt op dat het aantal vestigingen sterker groeit dan het aantal certificaten. Organisaties kiezen vanaf dat moment steeds vaker voor om verschillende vestigingen van een organisatie onder één certificaat onder te brengen. In 2019 is het aantal vestigingen min of meer gestabiliseerd.

In de periode 2015 - 2018 heeft de transitie van de ISO 14001:2004 naar de ISO 14001:2015-versie plaatsgevonden. De transitie is door verschillende organisaties ook gebruikt om certificaten samen te voegen in een concerncertificaat en/of vestigingen toe te voegen. In 2019 zijn de laatste organisaties overgegaan op de nieuwe norm.

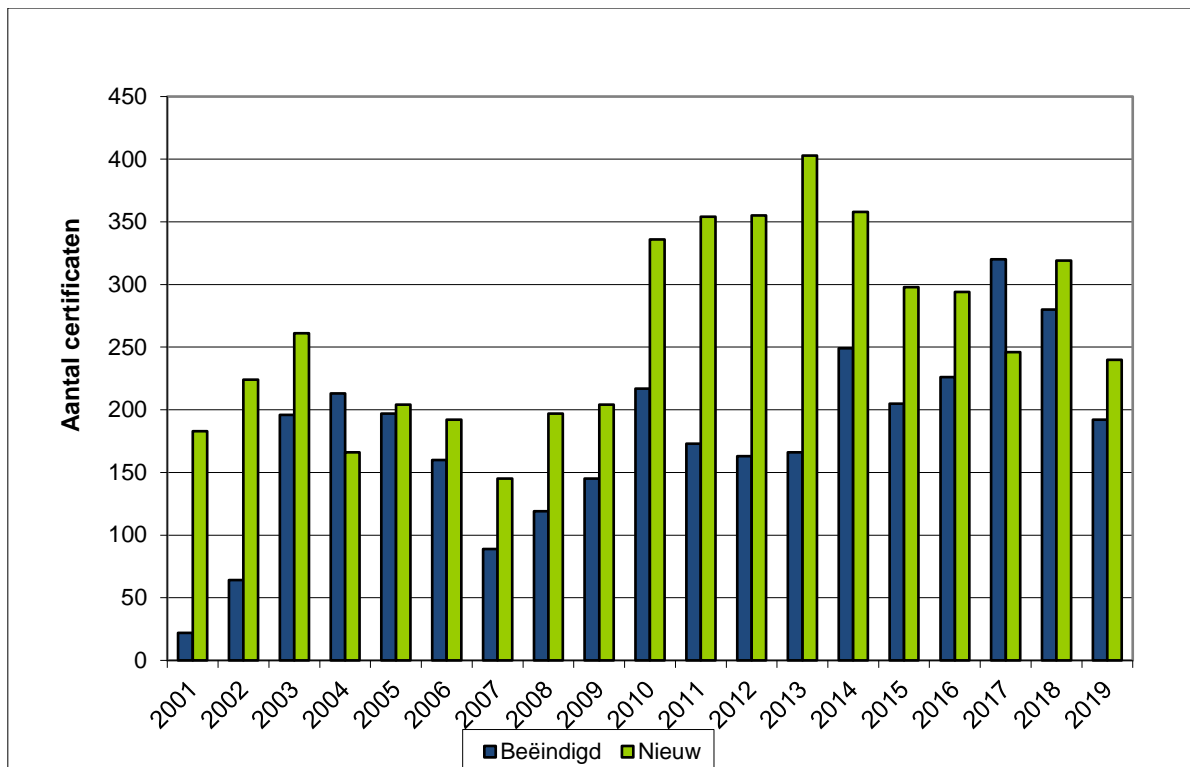
In figuur 4 is te zien dat de meeste certificaten betrekking hebben op één afzonderlijke vestiging of bedrijfsonderdeel. Net als in 2018 is in 2019 het aantal organisaties met meer dan één vestiging gestegen.

Figuur 4: Aantal ISO 14001-certificaten in Nederland verdeeld naar aantal vestigingen per certificaat op 31 december

Eind 2019 waren er in Nederland totaal 903 organisaties met meer dan één vestiging op een certificaat (851 eind 2018). Daarvan hadden er 409 twee of drie vestigingen, 390 met vier tot tien vestigingen en 31 organisaties met meer dan twintig vestigingen een ISO 14001-certificaat. De organisatie met de meeste vestigingen op één certificaat heeft er in totaal 271. In totaal zijn er 7.341 organisaties, bedrijfsonderdelen of vestigingen met een ISO 14001-certificaat in Nederland (7.346 eind 2018).

Figuur 5: Aantal toegevoegde en aantal beëindigde ISO 14001-certificaten in Nederland

In figuur 5 is het aantal ISO 14001-certificaten weergegeven dat in de periode 2001 - 2019 is toegevoegd aan de SCCM-database en het aantal certificaten dat in deze periode is verwijderd uit de SCCM-database. In 2018 en 2019 is het aantal nieuw toegevoegde certificaten weer hoger dan het aantal verwijderde certificaten. Het jaar 2017 week af omdat het aantal verwijderde certificaten voor het eerst sinds 2004 hoger is dan het aantal nieuwe certificaten. De situatie in 2017 was afwijkend ten opzichte van andere jaren, dit hield verband met een incidentele situatie waarbij een van de CI's tijdelijk was geschorst door de RvA. Door deze schorsing konden certificaten niet worden verlengd en moesten deze uit de database van SCCM worden verwijderd.

Uit onderzoek naar de verwijderde certificaten in het verleden is naar voren gekomen dat circa 30% van de verwijderde certificaten op een later moment weer als 'nieuw' certificaat terugkomt. Het verwijderen en weer toevoegen houdt verband met:

- uitloop van herbeoordelingen en herstel van afwijkingen waardoor een certificaat tijdelijk niet geldig is (orde van grootte 20%);
- de overgang naar een andere certificatie-instelling. Het certificaat wordt dan verwijderd en wordt later door de nieuwe certificatie-instelling weer aangemeld (orde van grootte 60%);
- veranderingen in een organisatie (bijvoorbeeld samenvoeging van vestigingen, overname en naamswijziging) betekenen dat een certificaat eerst wordt verwijderd en later op een andere manier terugkomt (orde van grootte 20%).

Voor een deel komen verwijderde certificaten niet terug. Dit hangt samen met:

- samenvoegingen van certificaten van verschillende vestigingen op één certificaat voor de gehele organisatie. De vestiging is dus feitelijk niet gestopt maar ondergebracht onder een ander certificaat;
- beëindiging van ISO 14001-certificatie omdat de gecertificeerde organisatie de toegevoegde waarde niet langer ziet of niet langer aan de eisen kan voldoen. Het laatste hangt dan vaak samen met belangrijke afwijkingen die bij audits van de certificatie-instelling naar voren zijn gekomen. Deze kunnen ook aanleiding zijn voor schorsing of intrekking van het certificaat;
- overgang naar een CI welke het certificaat afgeeft op basis van een buitenlandse accreditatie.

Wanneer een certificatie-instelling tijdens audits afwijkingen constateert, treedt vervolgens een procedure in werking waarbij de organisatie de kans krijgt corrigerende maatregelen te nemen. Wanneer corrigerende maatregelen niet tijdig zijn ingevoerd of niet werken wordt het certificaat tijdelijk geschorst. Intrekking van een certificaat is aan de orde wanneer tijdens de periode van schorsing de afwijkingen nog steeds niet zijn opgelost of wanneer aan andere contractuele voorwaarden niet is voldaan (bijvoorbeeld financiële verplichtingen). Wanneer er veel afwijkingen zijn, houdt de betreffende gecertificeerde organisatie meestal 'de eer aan zichzelf' en beëindigt zelf de certificatie-overeenkomst om zo schorsing of intrekking te voorkomen. In tabel 1 is het aantal certificaten weergegeven dat door certificatie-instellingen is geschorst of ingetrokken.

Tabel 1: Aantal ingetrokken en tijdelijk geschorste ISO 14001-certificaten (tijdelijk geschorst wil zeggen dat een certificaat in het betreffende jaar een periode niet geldig is geweest en de schorsing ook weer is opgeheven).

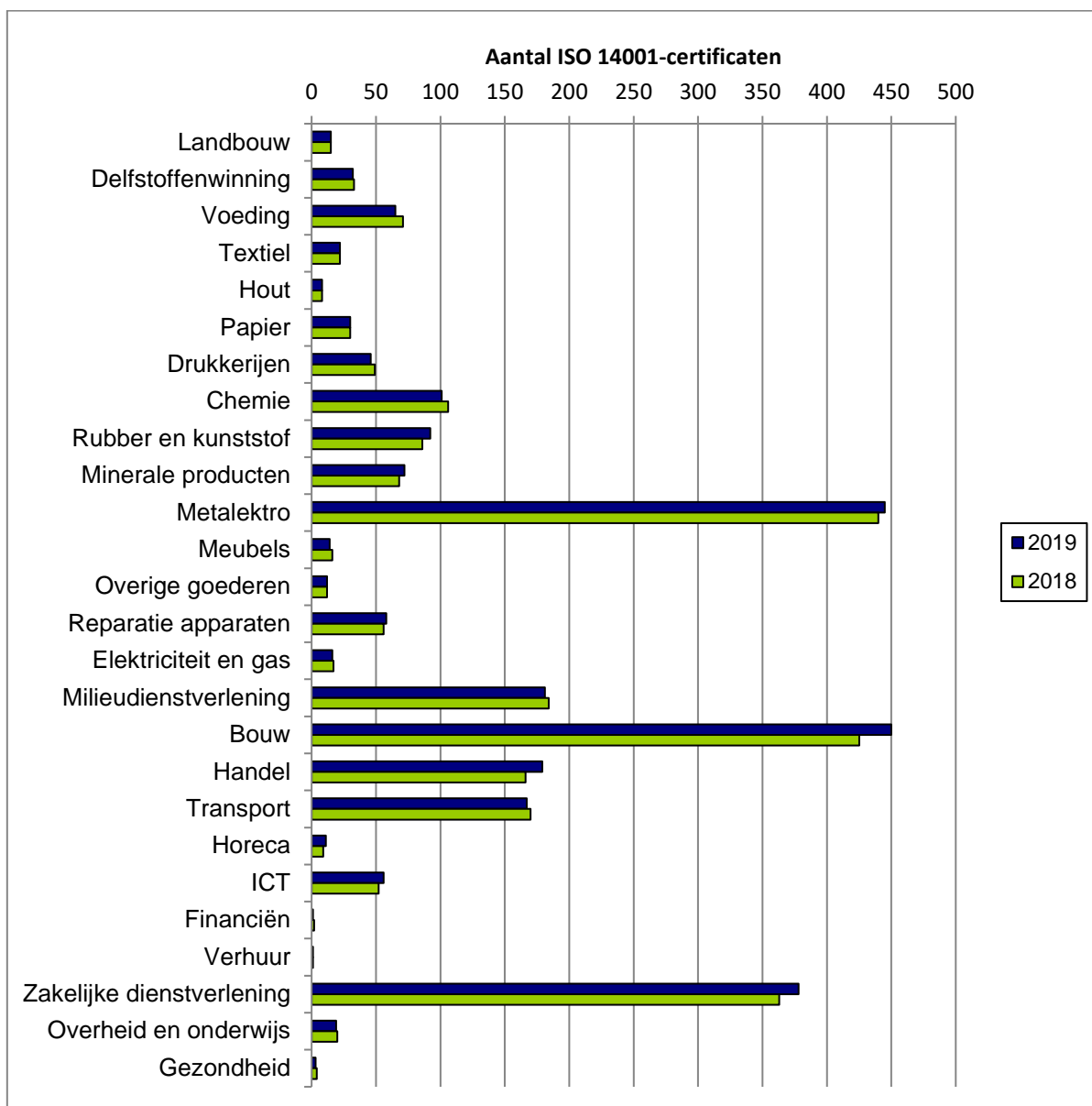
	Ingetrokken	Tijdelijk geschorst
2019	28	3
2018	23	5
2017	23	4
2016	32	24*
2015	26	3
2014	22	6
2013	17	1
2012	22	4
2011	9	2
2010	8	3

* Het afwijkende aantal geschorste certificaten in 2016 is incidenteel en houdt verband met één certificatie-instelling welke 19 certificaten tijdelijk heeft geschorst.

De certificatie-instellingen worden viermaal per jaar door SCCM geattendeerd op ISO 14001-certificaten die staan geregistreerd en waarvan de looptijd volgens de registratie bij SCCM is verstreken. Certificaten die niet op korte termijn worden verlengd, worden (eventueel tijdelijk) uit de registratie verwijderd. Op deze manier blijft het bestand op internet actueel.

In de volgende figuur is de verdeling van de ISO 14001-gecertificeerde organisaties weergegeven naar sector.

Figuur 6: Organisaties met ISO 14001-certificaat in Nederland verdeeld naar sector op 31 december 2018 en 31 december 2019

In de bouw en metalektro zijn eind december 2019 de meeste ISO 14001-certificaten verstrekt (circa 450). De laatste 10 jaar waren de meeste ISO 14001-certificaten te vinden in de metalektro-sector, het aantal certificaten in de bouw is nu net iets hoger.

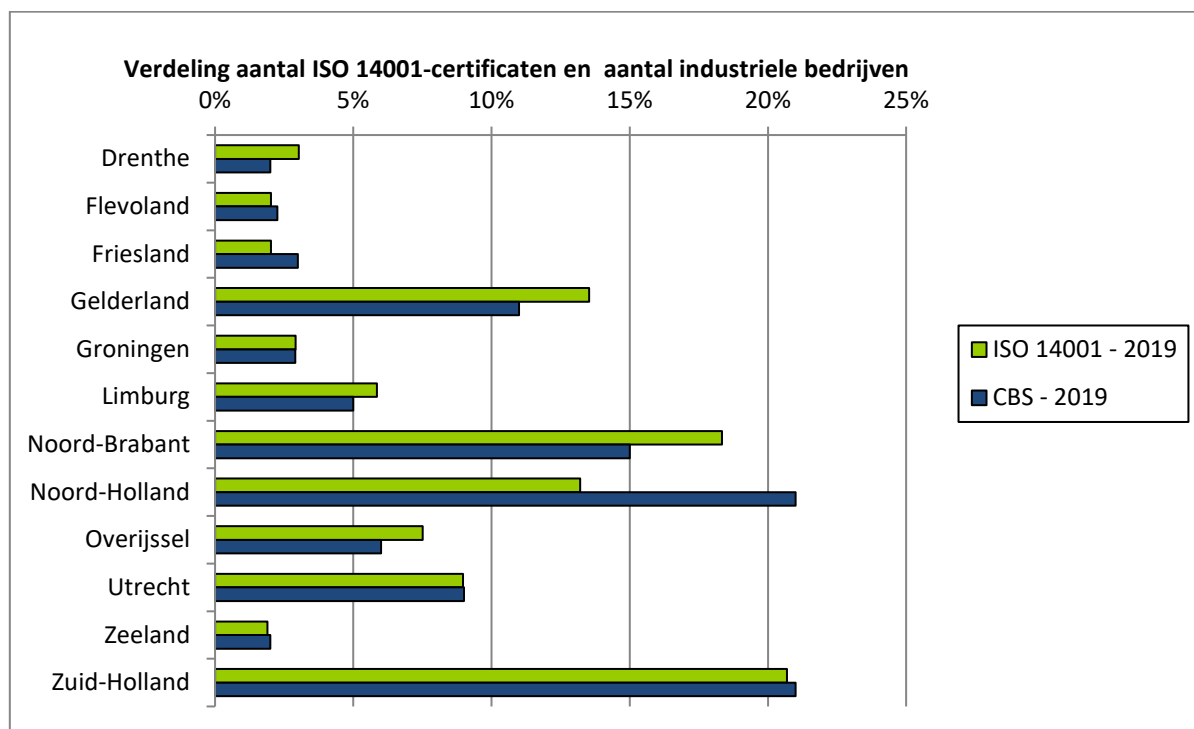
In 2019 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de sectoren:

- Bouwnijverheid (+45)
- Metalektro (+40)
- Zakelijke dienstverlening (+39)
- Groot- en detailhandel en garagebedrijven (+23)
- Transport (+21)
- Milieudienstverlening (+13)

De bovenstaande cijfers betreffen de nieuwe certificaten. In figuur 6 is bij de vergelijking van 2018 en 2019 het saldo van verwijderde en nieuwe certificaten te zien.

In de figuur 7 is te zien dat relatief veel ISO 14001-certificaten zijn verstrekt in de provincie Noord-Brabant en relatief weinig in de provincie Noord-Holland. In deze figuur is een vergelijking gemaakt van het aantal bedrijven (exclusief landbouw) in de provincies op basis van CBS-informatie met het aantal bij SCCM geregistreerde certificaten.

Figuur 7: Verdeling aantal ISO 14001-certificaten en aantal bedrijven naar provincie

Om een indruk te geven van het aantal ISO 14001-gecertificeerde organisaties ten opzichte van het totale aantal aanwezige organisaties is voor een aantal categorieën van organisaties geanalyseerd in hoeverre de organisaties in deze categorie ook voorkomen in het bestand van bij SCCM geregistreerde ISO 14001-certificaten.

Voor een aantal sectoren is het aantal ISO 14001-certificaten vergeleken met de ledenlijst van brancheorganisaties. Uit praktische overwegingen is dit alleen gedaan voor brancheorganisaties met een overzichtelijk aantal leden.

Tabel 2: Vergelijking groepen bedrijven met SCCM-registratie van ISO 14001-certificaten

Groep bedrijven	Aantal leden of bedrijven	% van het aantal leden of bedrijven met een of meer ISO 14001-gecertificeerde organisaties/vestigingen in de SCCM-database*
AEX-genoteerde bedrijven	25	36%
BRZO-plichtige bedrijven	406	32%
Bovenste 25 bedrijven uit transparantiebenchmark 2019 MVO-beleid Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	25	32%
Bovenste 100 bedrijven uit transparantiebenchmark 2017 ministerie EZ	100	26%
Leden Vereniging Afvalbedrijven	55	65%
Leden VNCI (Chemie)	127	39%
Leden VHCP (Handel Chemie)	25	28%
Leden VNPI (Petrochemie)	12	25%
Leden VNP (Papier en karton)	17	71%

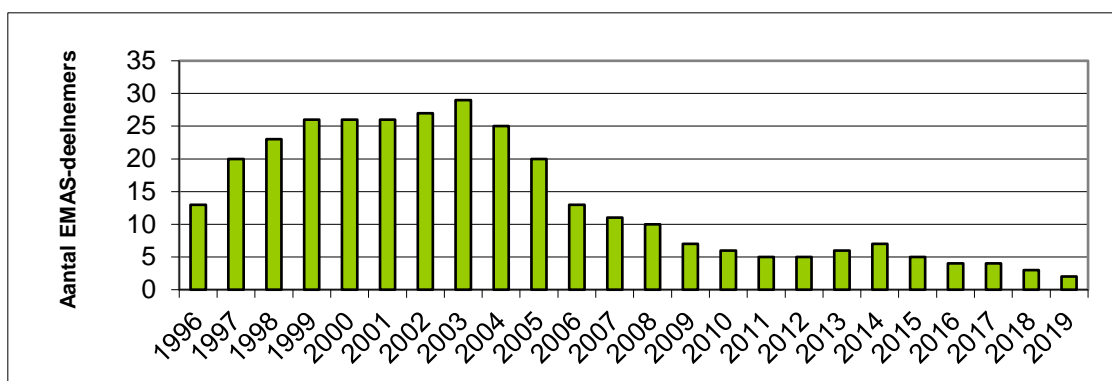
* Het is mogelijk dat meer organisaties een ISO 14001-certificaat hebben. Dit zijn organisaties met een ISO 14001-certificaat verstrekt door een certificatie-instelling die niet bij SCCM is aangesloten. Dit zijn certificatie-instellingen gevestigd en geaccrediteerd in het buitenland.

De in tabel 2 opgenomen categorieën organisaties bevatten over het algemeen grotere organisaties en/of organisaties met een behoorlijke impact op het milieu. Naarmate organisaties kleiner worden en de milieu-impact beperkter, neemt het aandeel ISO 14001-gecertificeerde organisaties af. Het aantal ISO 14001-gecertificeerde overheidsorganisaties blijft laag (30).

Aantal EMAS-geregistreerde organisaties

Eind 2019 waren twee in Nederland gevestigde organisaties geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening (dit waren er drie eind 2018). Deze twee registraties vallen onder een buitenlandse moederorganisatie en zijn in een andere lidstaat geregistreerd. In 2019 zijn er geen nieuwe organisaties geregistreerd en heeft één organisatie de EMAS-registratie beëindigd. In figuur 8 is de ontwikkeling van het aantal EMAS-deelnemers weergegeven. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de EMAS-geregistreerde organisaties.

Figuur 8: Ontwikkeling aantal EMAS-geregistreerde organisaties in Nederland op 31 december

Het aantal EMAS-registraties in de EU is gedaald, het waren er 3.577 eind 2019 (3.728 eind 2018). Een belangrijke doelstelling van de in 2010 herziene EMAS-verordening was de toename van het aantal registraties. Dit lukt vooralsnog niet. Het aantal registraties is sinds 2010 gedaald terwijl tegelijkertijd het aantal ISO 14001-certificaten in Europa stijgt. Ook zijn er nauwelijks EMAS-registraties van buiten de EU. Duitsland heeft de meeste EMAS-geregistreerde organisaties (1.090 was 1.206), daarna volgen Italië (963 was 935), Spanje (857 was 843) en Oostenrijk (262 was 259). Veertien lidstaten hebben tien of minder registraties en elf tussen de 11 en 70 registraties. In 2017 heeft de Europese Commissie een evaluatie van de EMAS-verordening afgerond. De uitkomst daarvan was niet onverdeeld positief. De meerderheid van de lidstaten (met uitzondering van Nederland en Denemarken) wilden de verordening continueren. De Commissie heeft hiermee ingestemd onder de voorwaarden dat de lidstaten zich extra inspinnen om EMAS te stimuleren. Nederland heeft aangegeven zich hier niet aan te committeren.

Certificaat CO₂-reductiemanagement met ISO 14001

In 2017 heeft SCCM het certificatieschema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 geïntroduceerd. Hiermee krijgen organisaties die op basis van de Energie Efficiency Directive (EED) verplicht zijn een zogenaamde energieaudit uit te voeren de mogelijkheid het milieumanagement-systeem op basis van ISO 14001 hiervoor te gebruiken.

Dit certificatieschema kan alleen door certificatie-instellingen worden gebruikt die ook een overeenkomst met SCCM hebben voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema. Van de 17 certificatie-instellingen die het ISO 14001-certificatieschema gebruiken hebben er eind 2019 10 een overeenkomst voor het gebruik van het certificatieschema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001.

Organisaties die het certificaat CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 willen behalen dienen een geldig ISO 14001-certificaat te hebben. Eind 2019 zijn er 7 organisaties met een certificaat CO₂-reductiemanagement niveau 1 (was 2 eind 2018) en 4 organisaties met een certificaat op niveau 2 (was 2 eind 2018). Met niveau 1 wordt voldaan aan de eisen die het EED stelt aan een energieaudit. Bij niveau 2 wordt het energieverbruik ook omgerekend naar CO₂-emissies.

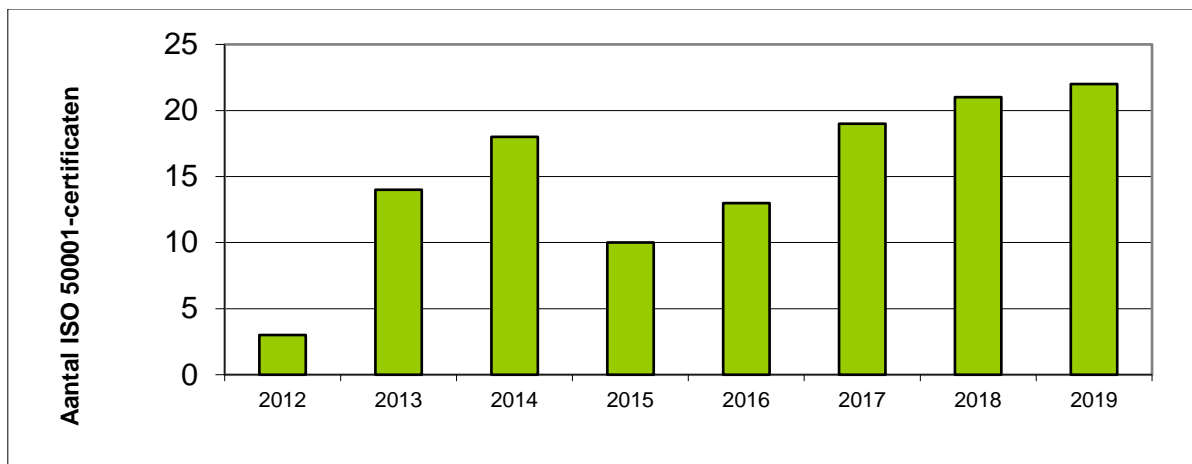
Certificatie van energiemanagementsystemen op basis van ISO 50001

Certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema kunnen (zonder extra kosten) ook een overeenkomst aangaan voor het gebruik van het ISO 50001-certificatieschema. Van de 17 certificatie-instellingen die het ISO 14001-certificatieschema gebruiken hebben er eind 2019 5 een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 50001-schema. Dit aantal is in 2019 niet gewijzigd.

In figuur 9 is de ontwikkeling van het aantal bij SCCM geregistreerde ISO 50001-certificaten te zien. Het aantal certificaten is in 2015 afgenomen omdat een van de certificatie-instellingen de RvA-accreditatie voor ISO 50001 toen heeft beëindigd. Daarmee zijn de certificaten verstrekt door deze certificatie-instelling verwijderd. In de periode 2016 - 2019 is het aantal certificaten weer licht gestegen. Organisaties die op basis van de Europese Energie Efficiency Directive (EED) verplicht zijn een zogenaamde energieaudit op te stellen, kunnen daarvoor een ISO 50001-certificaat gebruiken. De verwachting was dat de ISO 50001-certificatie hier in 2016 een impuls mee zou krijgen. Dat is niet het geval gebleken. Dat was reden voor SCCM om in 2017 het certificatieschema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 te introduceren.

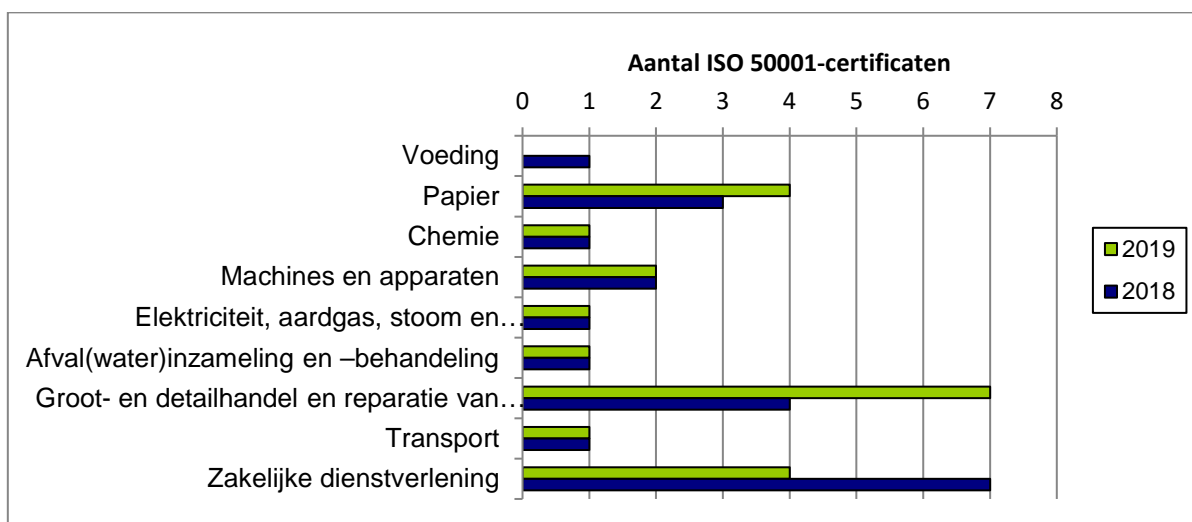
De 22 eind 2019 geregistreerde ISO 50001-certificaten (was 21 in 2018) hebben betrekking op in totaal 36 geregistreerde vestigingen. Het aantal certificaten is in 2019 min of meer gelijk gebleven. Er zijn verschillende grootwinkelbedrijven gecertificeerd waarbij alle filialen onder het certificaat vallen. Omdat het aantal deze filialen niet afzonderlijk zijn geregistreerd is het aantal vestigingen dat onder een ISO 50001-certificaat valt aanzienlijk hoger.

Figuur 9: Ontwikkeling van het aantal ISO 50001-certificaten in Nederland op 31 december

In figuur 10 is te zien dat de meeste certificaten zijn verstrekt aan organisaties in groot- en detailhandel. Dit betreft een aantal grootwinkelbedrijven met grote aantallen vestigingen.

Figuur 10: Organisaties met een ISO 50001-certificaat verdeeld naar sector op 31 december

Certificatie-instellingen aangesloten voor ISO 45001 en OHSAS 18001

In totaal waren er eind 2019 zeven certificatie-instellingen die een overeenkomst hebben met SCCM voor het gebruik van de certificatieschema's voor ISO 45001 en OHSAS 18001. Dit aantal is ten opzichte van eind 2018 niet gewijzigd. Alle CI's hadden eind 2019 een accreditatie voor zowel OHSAS 18001- als ISO 45001-certificatie.

Aantal ISO 45001- en OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties

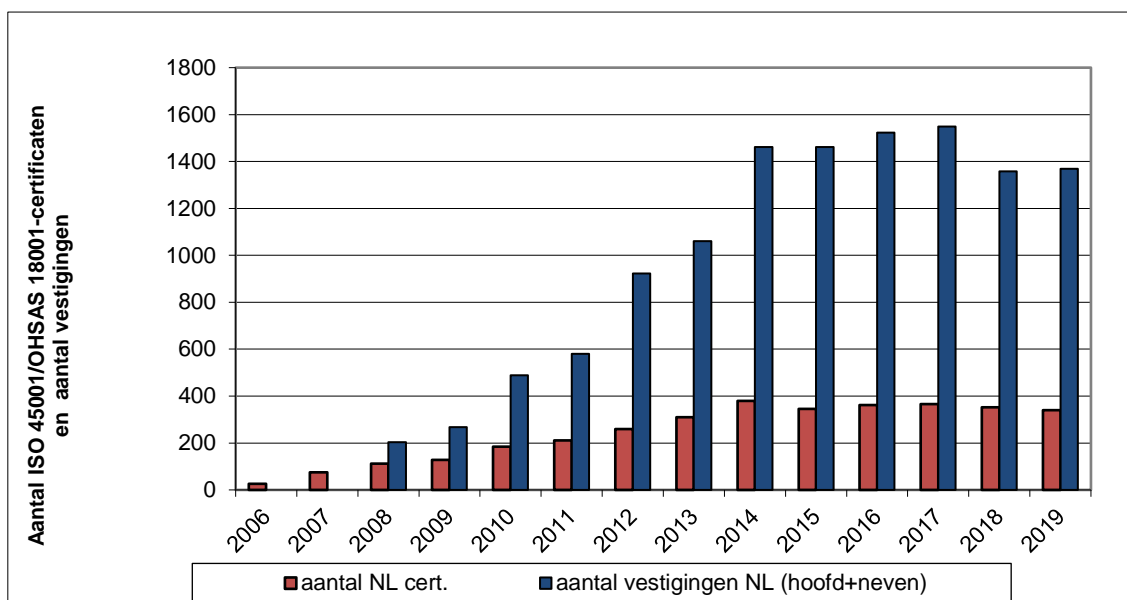
In 2018 is de ISO 45001-norm gepubliceerd, deze gaat de OHSAS 18001-norm vervangen. Organisaties met een OHSAS 18001-certificaat hebben tot eind september 2021 om de overstap naar ISO 45001 te maken. Oorspronkelijk zou de overstap voor medio maart 2021 gerealiseerd moeten zijn, in verband met de coronacrisis is deze met 6 maanden verlengd. Omdat een groot deel van organisaties met een OHSAS 18001-certificaat ook is gecertificeerd op basis van de ISO 14001-norm is de stap van OHSAS 18001 naar ISO 45001 relatief makkelijk te maken. Al snel na de

publicatie van de ISO 45001-norm waren dan ook de eerste organisaties met een OHSAS 18001-certificaat zover dat deze konden worden gecertificeerd op basis van de ISO 45001-norm. In de onderstaande tekst en figuren is steeds het totaal van ISO 45001- en OHSAS 18001-certificaten genomen.

In 2019 is het aantal door SCCM geregistreerde ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten min of meer gelijk gebleven ten opzichte van eind 2018. Het waren er 383 (waarvan 352 in Nederland) aan het eind van 2018 en eind 383 eind 2018 (waarvan 352 in Nederland).

Organisaties in het buitenland, die door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling zijn gecertificeerd op basis van het SCCM-certificatieschema, kunnen zich vrijwillig laten registreren in de SCCM-database.

Figuur 11: Aantal bij SCCM geregistreerde ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten in Nederland en aantal vestigingen op certificaten op 31 december

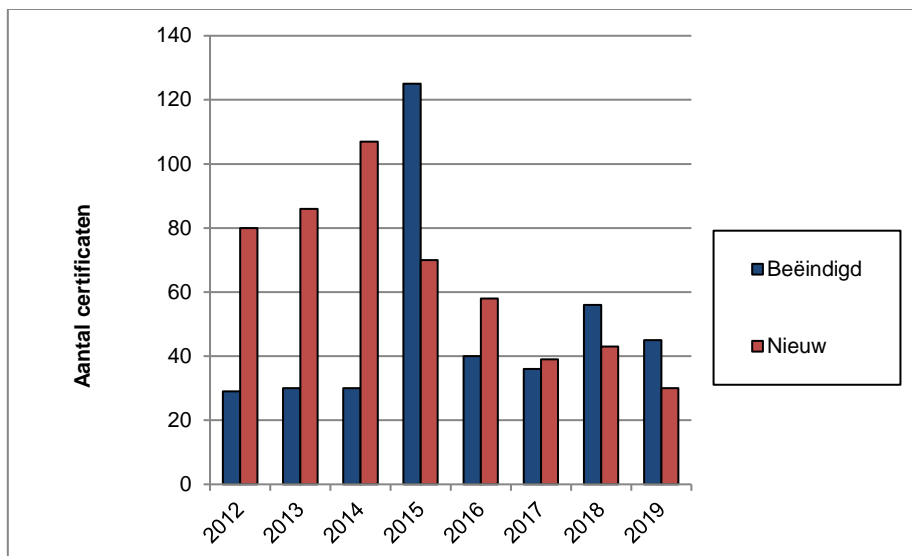

Onder een certificaat kunnen meerdere vestigingen van de betreffende organisatie vallen. Deze staan op het certificaat van de hoofdvestiging vermeld. In figuur 11 is te zien dat onder de ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten een groot aantal vestigingen vallen. In 2019 is het aantal certificaten licht gedaald (369 eind 2019 en 383 eind 2018). Het aantal vestigingen dat onder deze certificaten valt is min of meer gelijk gebleven (1.369 eind 2019 en 1.358 eind 2018).

In figuur 11 is het totaal van ISO 45001 en OHSAS 18001-certificaten weergegeven. Eind 2019 waren 97 van de 369 certificaten (26%) verstrekt op basis van de ISO 45001-norm.

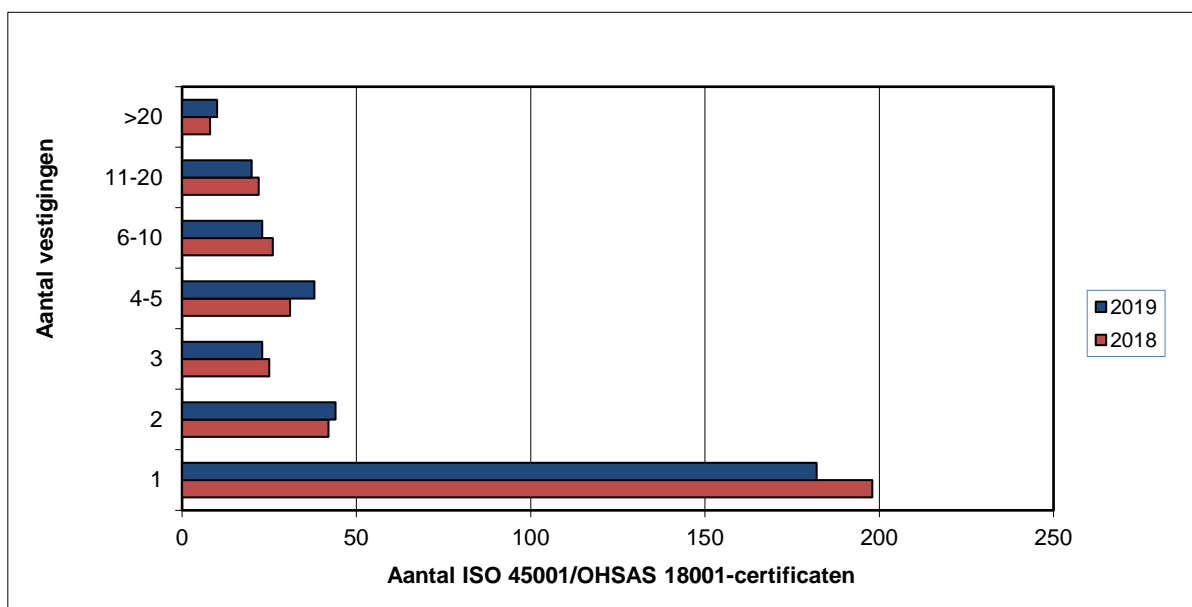
In 2019 zijn 30 (was 43) nieuwe ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten geregistreerd (zie figuur 12). Het hoge aantal beëindigde OHSAS 18001-certificaten in 2015 hangt samen met de opzegging van de RvA-accreditatie en de beëindiging van het gebruik van het certificatieschema van SCCM door een van de certificatie-instellingen. In zowel 2018 als 2019 is er ook een relatief hoog aantal beëindigde certificaten, dit houdt verband met de overgang van het certificaat naar een buitenlandse accreditatie.

Figuur 12: Aantal toegevoegde en aantal verwijderde ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten in Nederland

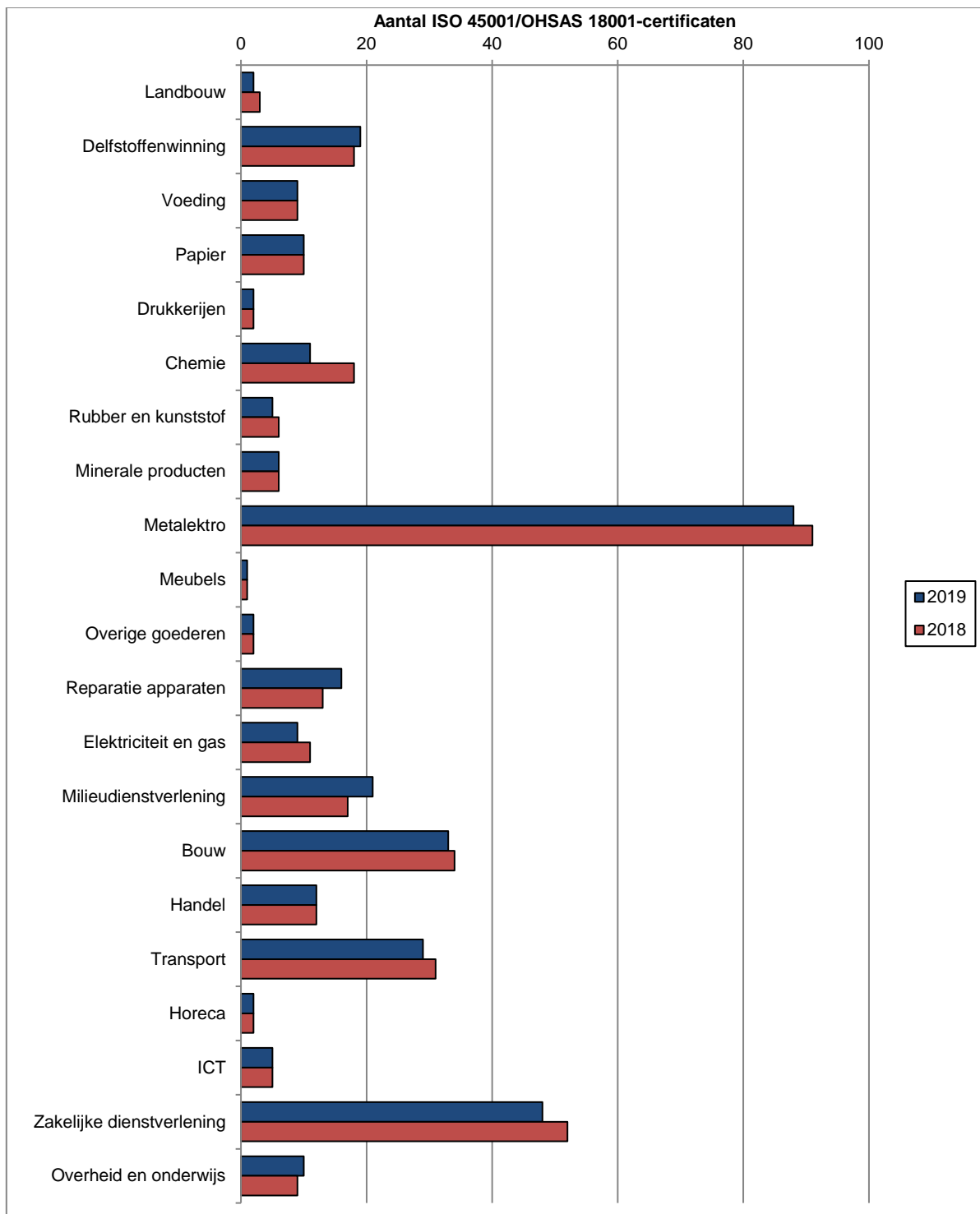
In figuur 13 is te zien dat de meeste certificaten (182) betrekking hebben op één vestiging. Er zijn tien certificaten met meer dan 20 vestigingen. Op het certificaat met de meeste vestigingen staan 100 vestigingen. In 2019 is er een toename te zien van het aantal certificaten dat betrekking heeft op meer vestigingen.

Figuur 13: Aantal ISO 45001/OHSAS 18001- certificaten verdeeld over aantal vestigingen per certificaat op 31 december

De verdeling van de ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten over de sectoren is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 14: Verdeling ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten in Nederland naar sector 31 december

Veruit de meeste ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten zijn verstrekt bij bedrijven in de sector metalektr (88).

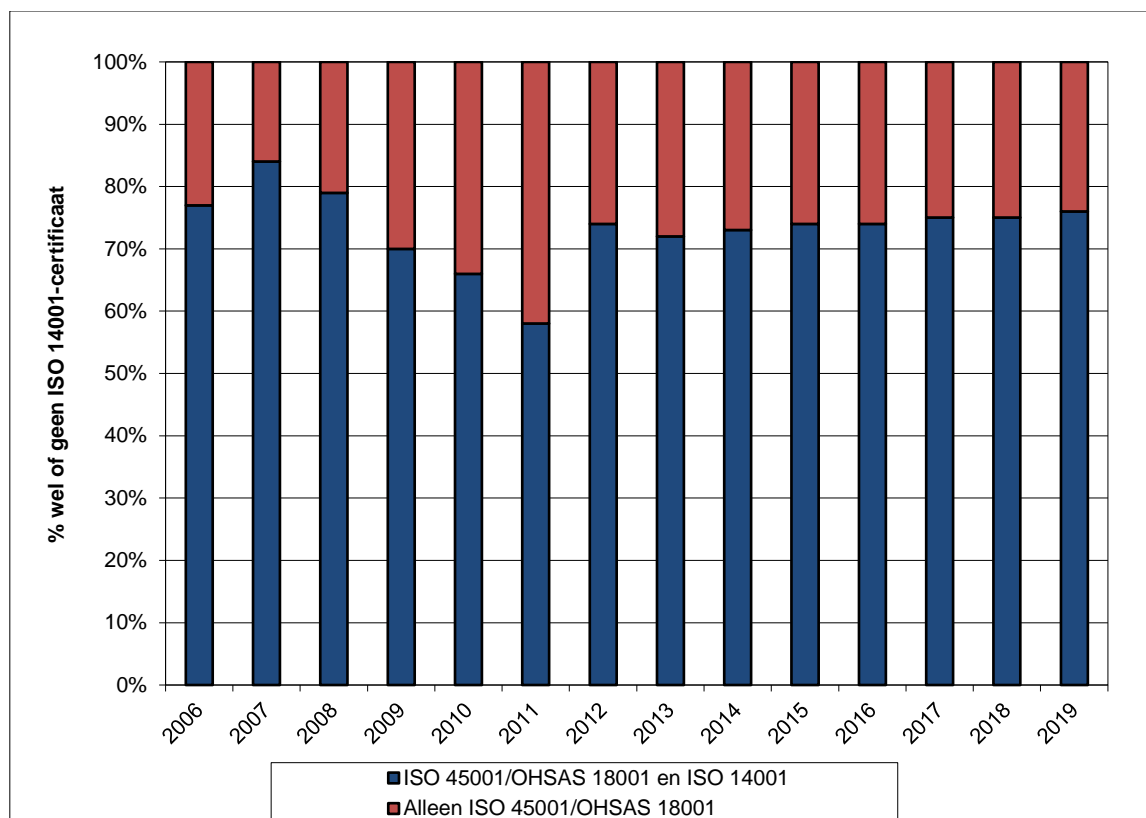
In 2019 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de volgende sectoren:

- metalektr (+7)
- milieudienstverlening (+6)

De bovenstaande cijfers betreffen de nieuwe certificaten. In figuur 14 is per sector het saldo van verwijderde en nieuwe certificaten te zien in 2018 en 2019.

In de volgende figuur is te zien dat het merendeel van de ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties in Nederland (76%) beschikt over een ISO 14001-certificaat.

Figuur 15: Verdeling aantal ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties naar wel en niet ook ISO 14001-gecertificeerd zijn

Om een indruk te geven van het aantal ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties ten opzichte van het totale aantal aanwezige organisaties is voor een aantal groepen bedrijven (zoals brancheorganisaties) geanalyseerd in hoeverre de bedrijven in deze groep ook voorkomen in de database van ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten.

Uit praktische overwegingen is dit alleen gedaan voor brancheorganisaties met een overzichtelijk aantal leden.

Tabel 3: Vergelijking groepen bedrijven met SCCM-registratie van ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten

Groep bedrijven	Aantal leden of bedrijven	% van het aantal leden of bedrijven met een of meer ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties/vestigingen in de SCCM-database*
AEX genoteerde bedrijven	25	12%
Bovenste 25 bedrijven uit transparantiebenchmark MVO-beleid Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	25	8%
Bovenste 100 bedrijven uit transparantiebenchmark ministerie EZ	100	13%
BRZO-plichtige bedrijven	406	5%
Leden Vereniging Afvalbedrijven	55	16%
Leden VNCI (Chemie)	127	9%
Leden VHCP (Handel Chemie)	25	0%
Leden VNPI (Petrochemie)	12	0%
Leden VNP (Papier en karton)	17	24%

* Het is mogelijk dat meer organisaties een ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat hebben. Dit zijn organisaties met een ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat verstrekt door een certificatie-instelling die niet bij SCCM is aangesloten. Dit zijn certificatie-instellingen gevestigd en geaccrediteerd in het buitenland.

Gebruik van vragen- en klachtenprocedures

Bij vragen en klachten kan het gaan om vragen of klachten van:

- organisaties die een certificaat willen behalen en vragen of klachten hebben over de uitvoering van het certificatieproces en de uitkomst daarvan, bijvoorbeeld ten aanzien van door de certificatie-instelling geconstateerde afwijkingen.
- derden over een door een certificatie-instelling verstrekt certificaat. Derden kunnen bijvoorbeeld toezichthouders van de overheid zijn die bij gecertificeerde organisaties inspecties uitvoeren.

SCCM wil stimuleren dat eventuele vragen en klachten van derden daadwerkelijk bij de betrokken certificatie-instelling worden ingediend. Overheden zijn echter terughoudend met het gebruik van de klachtenprocedures. Het gebruik van deze procedures is belangrijk omdat deze het verbeteringsproces stimuleren en aanleiding kunnen zijn voor het wegnemen van verkeerde verwachtingen.

Om de drempel om vragen te stellen en/of klachten in te dienen over een verstrekt certificaat te verlagen, biedt SCCM de mogelijkheid om, klachten die formeel door een certificatie-instelling moeten worden behandeld, via SCCM in te dienen. SCCM zorgt er dan voor dat de klachten worden doorgegeven aan de betreffende certificatie-instelling. Het voordeel hiervan is dat SCCM de afhandeling van de procedure ook volgt. In 2019 zijn er door derden (niet zijnde certificaathouders) geen klachten over een verstrekt certificaat ingediend. In 2019 zijn er bij SCCM geen vragen gesteld over een verstrekt certificaat.

Interne organisatie

SCCM heeft geen personeelsleden in dienst. De directie- en secretariaatsvoering is uitbesteed aan Stuyt Projecten bv.

Financiën

Het jaar 2019 is afgesloten met een klein positief resultaat, in de begroting was ervan uitgegaan dat inkomsten en uitgaven in evenwicht waren. Het overschot is toegevoegd aan de reserves. Het positieve resultaat hield verband met een hoger aantal certificaten dan in de begroting opgenomen.

De belangrijkste inkomstenbronnen van SCCM zijn:

- Contributies van de certificatie-instellingen voor het gebruik van het ISO 14001- en het ISO 45001/OHSAS 18001-certificatieschema. De contributie per certificatie-instelling bedraagt € 2.700,00 per jaar voor het gebruik van elk van de certificatieschema's. Certificatie-instellingen krijgen een korting ingeval de accreditatie niet alle scopes omvat. Ingeval een certificatie-instelling een overeenkomst heeft voor het ISO 14001-certificatieschema, zijn aan het gebruik van de certificatieschema's voor ISO 50001 en CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 geen kosten verbonden.
- Een jaarlijkse vergoeding van de certificatie-instellingen voor elk afgegeven certificaat (zowel ISO 14001, ISO 50001 als ISO 45001/OHSAS 18001). Deze bedroeg in 2019 € 100,00 per certificaat per jaar. Ter stimulering van ISO 50001-certificatie is in 2019 de jaarlijkse vergoeding niet in rekening gebracht ingeval de gecertificeerde organisatie al een ISO 14001-en/of ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat heeft.

Samenstelling organen SCCM

De samenstelling van het bestuur van SCCM is in 2019 gewijzigd. De heer A. de Groot is benoemd als bestuurslid. In het bestuur ontbrak deskundigheid met betrekking tot het onderwerp Gezond en Veilig Werken. Met de toevoeging van de heer de Groot is dit ingevuld.

De heer K. Halm is benoemd tot lid van het CCvD voor managementsystemen voor gezond en veilig werken.

De samenstelling van het CCvD voor milieu- en energiemanagementsystemen is in 2019 niet gewijzigd.

In bijlage 1 is het meest recente overzicht opgenomen van de personen die zitting hebben in de verschillende organen van SCCM.

4 Activiteiten in 2019

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste activiteiten in het verslagjaar.

Organisatie en overleggen binnen SCCM

In bijlage 1 staan de verschillende organen van SCCM vermeld met de personen die daar zitting in hebben. Onderstaand worden de activiteiten van de verschillende organen weergegeven.

Bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar vijfmaal vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- het jaarverslag en de jaarrekening over 2018;
- de ontwikkeling van inkomsten en uitgaven in 2019;
- de begroting voor 2020;
- de samenstelling van het bestuur;
- de uitvoering van het beleidsplan voor de periode 2016-2020;
- het resultaat van de overgang naar ISO 14001:2015;
- de interne implementatie van NTA 8813;
- de steekproeftrekking bij certificatie van concerns;
- de samenstelling van de CCvD's.

Centraal College van Deskundigen Milieu (CCvD Milieu) en overleg certificatie-instellingen

Er is in 2019 tweemaal een overleg geweest van CCvD Milieu en de aangesloten certificatie-instellingen. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- de ervaringen met het in september 2015 gepubliceerde certificatieschema ISO 14001:2015 en de overgang naar deze norm;
- vragen met betrekking tot de interpretatie van onderdelen uit de ISO 14001:2015;
- samenvattingen wet- en regelgeving voor mijn.sccm;
- certificatieschema voor ISO 50001:2018;
- de inhoud van diverse informatiebladen (waaronder scope en toepassingsgebied; circulaire economie met ISO 14001);
- de uitvoering van het onderzoek naar de toegevoegde waarde van ISO 14001-certificatie;
- de introductie van de 'ISO 14001-milieuprestatiemeting' welke is aangepast op basis van de resultaten van de in 2018 uitgevoerde pilot;
- de ervaringen met steekproeftrekking bij certificatie van concerns volgens IAF MD1;
- het verslag en de discussiepunten uit de auditordagen 2019 en het programma van de auditordagen 2020.

Aansluitend aan elk overleg met de certificatie-instellingen heeft een CCvD-vergadering plaatsgevonden waarbij op basis van het resultaat van het overleg met de certificatie-instellingen de formele besluiten worden genomen en onderwerpen worden geïdentificeerd die aandacht behoeven.

Centraal College van Deskundigen Gezond en veilig werken (CCvD G&VW) en overleg certificatie-instellingen

Er is in 2018 tweemaal een overleg geweest van CCvD G&VW en de aangesloten certificatie-instellingen. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- de inhoud van het ISO 45001-certificatieschema;
- de implementatie van IAF MD 22;
- de inhoud van diverse informatiebladen (o.a. G&VW-gevaren en risico's);
- de inschatting van G&VW-gevaren en risico's per sector;
- voorlichtingsactiviteiten om de bekendheid van ISO 45001 te verhogen;
- de resultaten van de ISO 45001/OHSAS 18001-auditordagen 2019 en het programma in 2020;
- de vergelijking van OHSAS 18001/ISO 45001 en VCA-certificatie;
- samenvattingen van arbowet- en regelgeving op mijn.sccm.

Aansluitend aan elk overleg met de certificatie-instellingen heeft een CCvD-vergadering plaatsgevonden waarbij op basis van het resultaat van het overleg met de certificatie-instellingen de formele besluiten worden genomen en onderwerpen worden geïdentificeerd die aandacht behoeven.

Raad voor Accreditatie (RvA)

De certificatieschema's voor ISO 14001 en ISO 45001/OHSAS 18001 kunnen alleen onder accreditatie worden toegepast. De meeste bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen passen de certificatie-schema's toe met een RvA-accreditatie. Enkele certificatie-instellingen passen de schema's toe op basis van een buitenlandse accreditatie-instelling. De betreffende certificatieschema's zijn door de RvA opgenomen op de zogenaamde BR010-lijst van de RvA. Dat wil zeggen dat de RvA de informatie over het schema heeft beoordeeld en op basis daarvan verklaart dat accreditatie mogelijk is.

Omdat verschillende ministeries behoefte hebben aan een vorm van kwaliteitsborging van schemabeheer heeft een groep samenwerkende schemabeheerders (waaronder SCCM) in 2017 een norm ontwikkeld voor onafhankelijke schemabeheerders. Deze norm (NTA 8813) is tot stand gekomen via een normontwikkelingsproces via het NEN. In 2018 is de Vereniging van Schemabeheerders opgericht, SCCM is hier samen met 17 andere schemabeheerders lid van. Voorwaarde voor het lidmaatschap is dat de schemabeheerder zich committeert aan het voldoen aan NTA 8813 en dit wil aantonen door een tweejaarlijkse onafhankelijke externe beoordeling. De eerste externe beoordeling dient voor eind 2020 te zijn uitgevoerd. In 2019 zijn daarvoor de voorbereidingen getroffen.

SCCM vertegenwoordigt de Vereniging van Schemabeheerders in het zogenaamde 'Adviespanel belanghebbenden' dat de RvA in 2013 heeft ingesteld.

Inhoud ISO 14001-, ISO 50001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificatieschema's

De certificatieschema's voor ISO 14001:2015, ISO 45001/OHSAS 18001 en CO₂-reductie-management met ISO 14001 zijn in 2019 ongewijzigd gebleven.

In 2019 is een certificatieschema voor de ISO 50001:2018-norm gepubliceerd.

EMAS-verificatiesysteem

In het EMAS-verificatiesysteem zijn geen wijzigingen aangebracht.

NEN-normcommissies

SCCM is lid van zowel de normcommissie voor milieu- als voor G&VW-managementsystemen. In de normcommissie voor milieumanagement is een inbreng geleverd bij het geven van een reactie op zowel voorstellen voor de ontwikkeling van nieuwe normen in de ISO 14000-serie als inhoudelijke reacties op concepten van normen in de ISO 14000-serie, in het bijzonder normen ter ondersteuning van circulair ondernemen. Ook is een bijdrage geleverd aan commentaar op de HLS-teksten. De NEN-normcommissie voor G&VW-managementsystemen is na de publicatie van de ISO 45001-norm in 2018 niet meer actief.

Auditordagen ISO 14001 – circulaire economie met ISO 14001

In januari 2019 hebben de ISO 14001-auditordagen voor de negentiende maal plaatsgevonden. Het is een dagprogramma dat in 2019 op vijf dagen is gehouden. In totaal hebben 150 milieuauditors van de aangesloten certificatie-instellingen deelgenomen.

Naast cases met betrekking tot de beoordeling van verschillende eisen uit de ISO 14001-norm is aandacht besteed aan het onderwerp circulaire economie en de wijze waarop deze ontwikkeling met de ISO 14001-norm kan worden ondersteund. Een externe spreker die veel ervaring heeft met de begeleiding van organisaties bij het circulair maken van producten heeft het onderwerp ingeleid. Om

ook gecertificeerde organisaties te informeren over dit onderwerp is een informatieblad uitgebracht. Dit is ondersteund met een webinar.

De auditors hebben ook een toets gemaakt om de kennis over wet- en regelgeving te peilen. Vragen zijn gesteld over informatie die via de samenvattingen op mijn.sccm beschikbaar is. De dagen hebben wederom een hoge waardering gekregen. Het [verslag](#) is beschikbaar via de website. Cases van de afgelopen jaren kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gedownload.

Auditordagen ISO 45001/OHSAS 18001 – blootstelling aan gevaarlijke stoffen

Voor het elfde jaar op rij zijn de ISO 45001/OHSAS 18001-auditordagen georganiseerd. Het is een dagprogramma dat in 2019 tweemaal is gehouden. Er hebben in totaal 57 auditors deelgenomen. Alleen auditors werkzaam voor de aangesloten certificatie-instellingen kunnen deelnemen. In de ochtend is door een externe specialist aandacht besteed aan de gevaren en risico's verbonden aan de blootstelling aan gevaarlijke stoffen. In de middag zijn de laatste wijzigingen in de ISO 45001-norm besproken. Aan de hand van verschillende cases is een aantal onderwerpen uit de nieuwe norm besproken waar mogelijk verschillende inzichten over de wijze van implementatie bestaan.

Door middel van een toets is de kennis van auditors op het terrein van wet- regelgeving op het terrein van gezond en veilig werken getoetst. Doelstelling van de toets is vooral om auditors te prikkelen de kennis actueel te houden, daarbij kan gebruik worden gemaakt van de samenvattingen van de belangrijkste wet- en regelgeving op mijn.sccm.

De dagen hebben een goede waardering gekregen. Het [verslag](#) is beschikbaar via de website. De cases kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gelezen.

Informatiebladen

Op de website zijn 24 informatiebladen (inclusief twee stappenplannen) beschikbaar. Informatiebladen zijn er bijvoorbeeld voor onderdelen van een managementsysteem en voor specifieke onderwerpen op het terrein van milieu en gezond en veilig werken. Doelstelling van de informatiebladen is het geven van praktische informatie waarmee organisaties ideeën opdoen voor de opzet en/of verbetering van het managementsysteem. In 2019 zijn informatiebladen gepubliceerd over circulaire economie met ISO 14001; het vaststellen van het toepassingsgebied van een managementsysteem; gebruik van het managementsysteem bij het voldoen aan eisen uit energie wet- en regelgeving. Verder is het instrument 'milieuprestatiemeting' gepubliceerd met een toelichting bij het gebruik ervan. Verder is een aantal informatiebladen geactualiseerd en aangepast aan de eisen uit de nieuwe ISO 14001-norm.

Webinars

Al een aantal jaren biedt SCCM webinars aan waarin informatie over actuele onderwerpen wordt gegeven. De webinars zijn bedoeld voor zowel de personen verantwoordelijk voor de managementsystemen bij de gecertificeerde organisaties als de auditors van certificatie-instellingen. In 2019 is het aantal webinars uitgebreid, er zijn in totaal zes webinars aangeboden. De webinars zijn ook achteraf te volgen via de website van SCCM. Er zijn bijvoorbeeld webinars aangeboden over de thema's die centraal stonden tijdens de auditordagen (circulaire economie met ISO 14001 en blootstelling van gevaarlijke stoffen).

Samenvattingen wet- en regelgeving op mijn.sccm.nl

Om de naleving van wet- en regelgeving te verbeteren publiceert SCCM sinds 2011 samenvattingen van de belangrijkste onderwerpen uit de milieu- en arbowet- en regelgeving op het besloten deel van de website (mijn.sccm). Deze samenvattingen zijn bedoeld om de kennis van zowel auditors als gecertificeerde organisaties ten aanzien van wet- en regelgeving te verhogen. De samenvattingen zijn in een toegankelijke (niet juridische) vorm geschreven en geven aan op wie de wet- en

regelgeving betrekking heeft en wat belangrijke eisen zijn. Het is nadrukkelijk een samenvatting waaraan dan ook geen rechten kunnen worden ontleend.

In 2019 is het aantal samenvattingen verder uitgebreid en is veel aandacht besteed aan de actualisatie. Eind december 2019 waren er in totaal 81 samenvattingen beschikbaar (was 81 eind 2018), toegevoegd zijn samenvattingen voor een aantal branches. In 2019 is tweemaal een overzicht gepubliceerd van de belangrijkste wijzigingen in de milieu- en arbowet- en -regelgeving van het afgelopen halfjaar. Voor milieu- en arbowetgeving worden aparte publicaties gemaakt.

Het aantal gebruikers van mijn.sccm is gestegen van 1.630 eind 2018 naar 1.780 eind 2019. Dit zijn auditors werkzaam voor aangesloten certificatie-instellingen (circa 300), KAM-managers van gecertificeerde bedrijven (ruim 1.350) en een aantal overheidsfunctionarissen.

Er is 4.846 keer ingelogd in 2019. In totaal zijn 7.986 documenten gedownload (circa 7.000 in 2018). Het meest gedownload zijn de overzichten van wijzigingen in wet- en regelgeving. In 2019 zijn nieuwe documenten verspreid over de tijd gepubliceerd zodat gebruikers ook regelmatig worden geattendeerd op de kennis die via mijn.sccm. beschikbaar is.

Voorlichting en publiciteit

Het geven van voorlichting behoort tot de kerntaken van SCCM. Het betreft voorlichting aan organisaties die gecertificeerd zijn, organisaties die zich aan het voorbereiden zijn op certificatie, organisaties die geconfronteerd worden met een certificaat (zoals overheden) en adviseurs.

Enkele belangrijke resultaten en activiteiten in 2019 worden onderstaand weergegeven.

- Internet vormt het belangrijkste voorlichtingskanaal. De website van SCCM is in 2019 gemiddeld maandelijks door ruim 3.860 unieke bezoekers bezocht (4.030 in 2018). In totaal is de website in 2019 bijna 61.000 keer bezocht (64.000 in 2018). De website inclusief de database met gecertificeerde organisaties wordt minimaal eenmaal per week bijgewerkt.
- In 2019 is het bestand met e-mailadressen voor het versturen van nieuwsbrieven min of meer stabiel gebleven. Eind 2019 bestond het bestand uit 3.754 adressen (3.735 in 2018). Deze hebben in 2019 vijfmaal een digitale nieuwsbrief ontvangen. Analyse wijst uit dat de nieuwsbrieven ook goed worden gelezen.
- In totaal zijn er in 2019 naar verwachting circa 20.000 documenten gedownload van de SCCM-website, dit aantal is vergelijkbaar met 2018. Door een storing is het exacte aantal niet te bepalen.
- De databases met ISO 14001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten is een frequent bezochte pagina op de SCCM-website: circa 24.100 zoekopdrachten zijn gegeven (was 28.700 in 2018).
- Vragen van bedrijven, adviseurs en overheden worden beantwoord. Deze komen per telefoon en e-mail binnen. Het betreft inhoudelijke vragen en vragen over het versturen van documentatie. Inhoudelijke vragen hebben betrekking op bijvoorbeeld de interpretatie van de ISO 14001- of ISO 45001/OHSAS 18001-norm, gecertificeerde bedrijven en de werkwijze van certificatie-instellingen.
- Een makkelijk leesbare samenvatting is gemaakt van het jaarverslag 2018, dat zal ook voor dit jaarverslag over 2019 worden gedaan.

5 Verwachtingen en beleid 2020

Uit de beschrijving van de stand van zaken in hoofdstuk 3 blijkt dat de ontwikkeling van het aantal ISO 14001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten al een paar jaar op een vergelijkbaar niveau ligt. Voor ISO 14001 geldt daarentegen dat het aantal vestigingen dat onder de certificaten valt de laatste jaren wel is blijven stijgen. Voor ISO 14001 is in 2019 de transitie naar de in 2015 verschenen norm geheel afgesloten. Voor 2020 is de verwachting dat het aantal certificaten een lichte stijging laat zien. Voor ISO 45001/OHSAS 18001 was de verwachting dat het aantal certificaten met de komst van de ISO 45001-norm in 2019 zou gaan groeien, deze was helaas niet zichtbaar. Voor 2020 wordt een beperkte groei verwacht. Voor het certificaat CO₂-reductie met ISO 14001 zijn in 2018 de eerste certificaten verstrekt en is in 2019 het aantal verder gestegen, de verwachting is dat het aantal certificaten in 2020 verder zal toenemen. Voor de verschillende normen wordt de verwachting toegelicht.

ISO 14001

- In 2019 hebben de laatste organisaties met een ISO 14001:2004-certificaat de overgang naar de 2015-versie afgerond. Dit zijn de organisaties die niet op tijd gereed waren met de transitie maar waar al wel een certificatieonderzoek had plaats gevonden voor september 2018. Organisaties met een ISO 9001-certificaat hebben een vergelijkbaar transitietraject doorgemaakt. Door de verplichte toepassing van de ISO High Level Structure is de opzet van de ISO 14001- en ISO 9001-norm vergelijkbaar. Dit betekent dat het voor ISO 9001-gecertificeerde organisaties makkelijker wordt om het kwaliteitsmanagementsysteem te verbreden naar milieu. In 2019 is een informatieblad voorbereid met informatie over de wijze waarop organisaties met ISO 9001 de uitbreiding naar ISO 14001 kunnen aanpakken. Dit informatieblad wordt in 2020 gepubliceerd. De idee is dat organisaties met dit informatieblad makkelijker tot een besluit komen om ISO 14001 te gaan invoeren.
- In 2019 zijn gecertificeerde organisaties uitgenodigd om mee te werken aan een onderzoek naar de toegevoegde waarde van ISO 14001-certificatie. Eind 2019 is het onderzoek afgerond en in 2020 worden de resultaten gerapporteerd. Uit het onderzoek zullen ongetwijfeld suggesties naar voren komen waarmee de toegevoegde waarde van ISO 14001-certificatie kan worden verbeterd.
- Nu organisaties klaar zijn met de overgang naar de ISO 14001:2015-norm wil SCCM organisaties stimuleren om met het milieumanagementsysteem de milieuprestaties verder te verbeteren. Onder andere door een programma met webinars worden organisaties op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen.
- In 2019 is de door SCCM ontwikkelde 'milieuprestatiemeting' gepubliceerd. Het is een instrument om de milieuprestaties vanuit vijf verschillende invalshoeken inzichtelijk te maken. Het instrument is meer dan 650x gedownload in 2019. In 2020 zullen de ervaringen met het instrument worden geïventariseerd.

ISO 50001

- In 2019 is een nieuw certificatieschema voor de nieuwe ISO 50001-norm ontwikkeld en gepubliceerd. De verwachting is dat de belangstelling voor ISO 50001-certificatie ook bij de nieuwe norm beperkt blijft. Organisaties met een ISO 14001-certificaat borgen de ontwikkeling en uitvoering van het energiebeleid met het milieumanagementsysteem. Organisaties vinden de invoering van ISO 50001 een te zwaar middel om te gebruiken in het kader van de plicht tot uitvoering van een 'energieaudit' uit de Energy Efficiency Directive (EED).

CO₂-reductiemanagement met ISO 14001

- Het certificatieschema 'CO₂-reductiemanagement met ISO 14001' is in 2017 gepubliceerd. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) adviseert omgevingsdiensten over de acceptatie van certificaten in het kader van de plicht tot uitvoeren van een energieaudit uit de EED. RVO publiceert zogenaamde factsheets waarin certificatieregelingen worden beoordeeld ten aanzien van het voldoen aan de eisen die het EED stelt aan een energieaudit. In 2018 heeft RVO het schema van SCCM geaccepteerd.
- Voor het eind van 2020 dienen organisaties die EED-plichtig zijn een nieuwe energieaudit in te dienen. De hoop is dat ISO 14001-gecertificeerde organisaties die onder de EED vallen gebruik zullen maken van de mogelijkheid om door middel van het behalen van het CO₂-

reductiemanagementcertificaat aan deze verplichting te voldoen. Organisaties die deelnemer waren aan een MJA-energieconvenant kunnen deze niet meer gebruiken als vrijstelling voor de energieaudit. Voor deze organisaties is het CO₂-reductiemanagementcertificaat een aantrekkelijk alternatief.

ISO 45001/OHSAS 18001

- De groei van het aantal OHSAS 18001-certificaten is sinds 2016 min of meer stil komen te vallen. Na de publicatie van de ISO 45001-norm was de verwachting dat dit organisaties zou stimuleren om een managementsysteem voor gezond en veilig werken in te voeren en te laten certificeren. Deze verwachting is in 2019 niet uitgekomen. Mogelijk dat dit in 2020 zichtbaar wordt. De interesse wordt verwacht bij organisaties die al ISO 14001-zijn gecertificeerd en het managementsysteem kunnen combineren en bij organisaties die VCA zijn gecertificeerd en dit niet meer passend vinden.

Binnen de activiteiten van SCCM kan onderscheid worden gemaakt naar enerzijds de basisactiviteiten en anderzijds de projectgebonden activiteiten. De basisactiviteiten houden verband met het ontwikkelen en beheren van de certificatieschema's (waaronder het ondersteunen van de CCvD's en organiseren van overleggen met certificatie-instellingen), de organisatie van auditordagen en het geven van voorlichting. Ook het optreden als competent body voor EMAS behoort tot de basisactiviteiten. De projectgebonden activiteiten komen voort uit het beleidsplan 2016-2020.

Op basis van de in het beleidsplan geschetste ontwikkelingen wil SCCM in de periode 2016-2020 het volgende bereiken:

- Overheden stimuleren organisaties om een managementsysteem in te voeren en te laten certificeren omdat certificatie wordt gewaardeerd bij toezicht.
- Gecertificeerde organisaties implementeren de nieuwe managementsysteem normen volgens de SCCM-interpretatie.
- De uitvoering van certificatie geeft certificaathouders meer toegevoegde waarde.
- Brede toepassing SCCM-certificatieschema's in Nederland.
- Internationale afstemming van interpretaties en toelichtingen op de gebruikte normen.

In 2020 worden de volgende projecten uitgevoerd in het kader van het beleidsplan.

Waardering van gecertificeerde managementsystemen bij overheidstoezicht

- Opzetten van dialoog / leggen van contacten met toezichthouders / geven van voorlichting met betrekking tot managementsystemen, certificatie en toezicht. In 2020 zal een kort programma worden ontwikkeld om toezichthouders/vergunningverleners bij omgevingsdiensten te informeren over milieu- en energiemanagementsystemen, de certificatie ervan en de relevantie voor het toezicht. Eén omgevingsdienst heeft hiervoor belangstelling getoond in 2019. Mogelijk dat dit tot interesse bij andere omgevingsdiensten kan leiden.
- Het verhogen van de bekendheid van ISO 45001 bij zowel beleidsmakers van ministerie SZW als inspecteurs van Inspectie SZW blijft een aandachtspunt. Bij inspectie SZW is door functiewisselingen het contact in 2019 verwaterd. In 2020 wordt geprobeerd dit opnieuw op te bouwen. In 2020 wordt geprobeerd bij zowel het ministerie als inspectie door middel van bijvoorbeeld een lunchprogramma kennis over te dragen.

De implementatie van de nieuwe managementsysteemnormen volgens de SCCM-interpretatie

- Door middel van nieuwsbrieven (5-6 in 2019) en website worden organisaties die gecertificeerd zijn of willen worden, adviseurs en andere belanghebbenden geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen en publicaties van SCCM.
- Nadat in de periode 2016-2018 verschillende adviseursdagen zijn georganiseerd is in 2019 geprobeerd adviseurs te betrekken bij de opstelling van informatiebladen. Ondanks de eerder door adviseurs uitgesproken wens hierbij betrokken te worden heeft dit maar beperkte respons opgeleverd. In 2020 worden nieuwe manieren gezocht om adviseurs bij de activiteiten van SCCM te betrekken.
- De frequentie waarmee webinars worden aangeboden is verhoogd van 4 in 2018 naar 6 in 2019. In 2020 is de doelstelling om 6 - 8 webinars aan te bieden. Door middel van webinars wordt kennis over de nieuwe normen, relevante ontwikkeling of bepaalde risico's en de

daaraan gerelateerde wet- en regelgeving overgedragen. Doelstelling is om deelnemers praktische kennis over te dragen en te inspireren. In 2020 zullen bijvoorbeeld webinars worden aangeboden over medezeggenschap en betrokkenheid van werknemers; zeer zorgwekkende stoffen; kwaliteit van milieu-informatie.

- Diverse informatiebladen over onderdelen van de ISO 14001- en ISO 45001-norm worden opgesteld en/of geactualiseerd. Een informatieblad wordt bijvoorbeeld opgesteld over de koppeling van circulaire economie en ISO 14001.
- Opstelling van best practices, bijvoorbeeld over de overgang van OHSAS 18001 naar ISO 45001.
- In 2019 is de door SCCM ontwikkelde 'ISO 14001 Milieuprestatiemeting' gepubliceerd. De resultaten van de in 2018 uitgevoerde pilot zijn in 2019 verwerkt. In 2020 worden de ervaringen met het instrument gevolgd en wordt het instrument verder ontwikkeld op basis van de verkregen reacties.

De uitvoering van certificatie die certificaathouders meer toegevoegde waarde geeft

- Aanvulling en actualisatie van samenvattingen van wet- en regelgeving en actualisatie van mijn.sccm-website. Aanvulling van informatie over veel gebruikte normen/richtlijnen op het gebied van gezond en veilig werken.
- In 2019 is een onderzoek naar de waardering van ISO 14001-certificatie door gecertificeerde organisaties voorbereid en in gang gezet. Eind december 2019 wordt de fase van dataverzameling afgesloten. In 2020 worden de resultaten geanalyseerd en gerapporteerd. Op basis van de uitkomsten worden vervolgacties geformuleerd en in gang gezet.
- Afstemming met andere schemabeheerders en relatie RvA.

Brede toepassing van SCCM-certificatieschema's in NL

- Implementatie van afspraken naar aanleiding van standpunt van UKAS met betrekking tot vermelding SCCM op certificaten op basis van UKAS-accreditatie.
- Benadering van CI's die in NL actief zijn met ISO 14001/ISO 50001/ISO 45001 op basis van buitenlandse accreditaties. Doelstelling is het gebruik van SCCM-certificatieschema's te versterken.

Internationale harmonisatie

- Deelname aan normcommissies voor ISO HLS, ISO 14001 en ISO 45001.
- Vertaling en bekendheid geven van publicaties van SCCM via het Engelse deel van de website en internationale forums (bijv. LinkedIn).

Omdat communicatie met de verschillende doelgroepen een essentieel onderdeel is voor de uitvoering van de strategie wordt een communicatiespecialist op structurele basis ingeschakeld. Op deze manier wordt de continuïteit in de communicatie gewaarborgd.

Bijlage 1 Overzicht samenstelling bestuur en CCvD's (30 april 2020)

Bestuur SCCM

De heer C. van Houwelingen
Namens VNO-NCW, werkzaam bij DOW Benelux B.V.
Voorzitter SCCM

De heer N. Knaap
Namens Rijkswaterstaat, werkzaam bij Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Vicevoorzitter

De heer C.L. Droste
Namens VNO-NCW, was werkzaam bij FME
Penningmeester SCCM

De heer M. den Boer
Namens Interprovinciaal Overleg, werkzaam bij RUD Zeeland

De heer A. Kerbusch
Namens NVCi / Bureau Veritas Inspectie en Certificatie Nederland

De heer A. de Groot
Namens VNO-NCW, werkzaam bij Philips Healthcare

Bureau SCCM

De heer ir. F.W. Stuyt
Directeur

Mevrouw Y.C.M. van der Voort
Projectleider

Mevrouw S. Gioia
Secretariaat

Mevrouw E. van Nispen
Communicatie

Centraal College van Deskundigen Milieu (CCvD-M)

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Voorzitter

De heer R. Smallenburg
Waterschap Vallei en Veluwe

De heer H. Spiegelers (agendalid)
Ministerie van IenW

De heer P. Meerman
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
(OMWB)

Vacant
Regionale Uitvoeringdienst - BRZO

De heer K. Huizinga
Rijkswaterstaat Zuid-Holland

De heer A.F. Lourens
PostNL

De heer E. van Nijnatten
Sitech Manufacturing Services B.V.

De heer M. Kalders
Ortesa

Mevrouw M. van Dalen
Lamb Weston/Meijer

De heer R. van Stigt
Vereniging BMD's / BMD Advies Centraal
Nederland

De heer T. Bolder
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
(RVO)

Mevrouw A. Pols
Nederlandse Emissieautoriteit (NEa)

Centraal College van Deskundigen Gezond en veilig werken (CCvD-G&VW)

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Voorzitter

Vacant
Beroepsvereniging A&O

Vacant (waarnemer)
Ministerie SZW

De heer M. Tekstra
FrieslandCampina

De heer R.B.M. Verhoef
NVVK / Verhoef A&O

De heer H.J.J.M. Arts
NVvA

De heer M. Kalders
Ortesa

De heer W.W.T. Janssen
Giesbers-Wijchen

De heer E. Heijnsbroek
Verbond Papier & Karton

De heer K. Halm
FME

De heer D. van Delft
ProRail

Bijlage 2

Certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van certificatieschema's voor ISO 14001, ISO 50001, ISO 45001 en OHSAS 18001 op 1 mei 2020

Aboma Certificering B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001)
Postbus 141
6710 BC Ede
T: 0318 - 691949
www.abomacertificering.nl/nl/

BSI Group The Netherlands B.V.

(ISO 14001)
Postbus 74103
1070 BC Amsterdam
T: 020 - 3460780
www.bsigroup.com/nl-NL/
www.bsigroup.com/nl-NL/ISO-14001-Milieumanagement/

Bureau Veritas Inspection and Certification The Netherlands B.V.

(ISO 14001)
Postbus 2620
3800 GD Amersfoort
T: 088 - 4505500
www.bureauveritas.nl

Control Union Certifications/C+ certificering

(ISO 14001)
Meeuwenlaan 4
8011 BZ Zwolle
T: 050 - 5011182
www.c-plus.nl

Certificatiebureau CGD B.V.

(ISO 14001)
Postbus 1085
3330 CB Zwijndrecht
T: 078 - 6106610
<https://cgdbv.eu>

DEKRA Certification B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001)
Postbus 5185
6802 ED Arnhem
T: 088 - 9683000
www.dekra-certification.nl/nl

DNV GL Business Assurance B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001)
Postbus 9599
3007 AN Rotterdam
T: 010 - 2922700
www.dnvba.nl/certificering

EBN Certification

(ISO 14001)
Heliostrooping 1100
3316 KG Dordrecht
T: 078 - 2003400
www.ebncertification.nl

Kiwa Nederland B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001*)
Postbus 70
2280 AB Rijswijk
T: 088 - 9984400
Postbus 137
7300 AC Apeldoorn
T: 088 - 9983393
www.kiwa.com/nl/nl/

Lloyd's Register Nederland B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001)
Postbus 701
3001 AS Rotterdam
T: 010 - 2018401
www.lrqa.nl en www.lr.org/en/

Nederlands Certificatie Instituut

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001)
Postbus 405
3233 ZJ Oostvoorne
T: 0181 - 481949
www.certificatieinstituut.nl

Nederlands Certificatie Kantoor B.V.

(ISO 14001)
Velslerweg 14
1942 LD Beverwijk
T: 0251 - 222273
www.nckbv.nl

Normec Certification B.V.

(ISO 14001)
Postbus 275
4190 CG Geldermalsen
T: 0345 - 585000
www.normeccertification.nl

SGS Nederland B.V.

(ISO 14001)
Postbus 200
3200 AE Spijkenisse
T: 0181 - 693333
www.sgs.nl

**SKG-IKOB Certificatie B.V. h.o.d.n. IKOB-
BKB, SKG en SKW Certificatie**

(ISO 14001)
Postbus 202
4190 CE Geldermalsen
T: 088 - 2440100
www.skjikob.nl

SKH

(ISO 14001)
Postbus 159
6700 AD Wageningen
T: 0317 - 453425
www.skh.nl/nl/

TÜV Nederland QA B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 /
ISO 50001*)
Ekkersrijt 4401
5692 DL Son en Breugel
T: 0499 - 339500
www.tuv.nl

* zonder accreditatie

Bijlage 3
Geregistreerde bedrijven in het kader van de EMAS-verordening*
(1 mei 2020)

- Europees Octrooibureau** Rijswijk/Den Haag
- Joint Research Centre (JRC) Petten*** Petten

* Op de internetsite van SCCM is een bestand opgenomen met alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. In dit bestand kunnen selecties van de gecertificeerde bedrijven worden gemaakt naar bijvoorbeeld regio en bedrijfstak.

** De Nederlandse vestiging van het Europees Octrooibureau is in Duitsland EMAS geregistreerd als onderdeel van het in München gevestigde hoofdkantoor.

*** JRC Petten is EMAS geregistreerd in België als vestiging van de Europese Commissie.